

LokalTapiola Österbotten Ömsesidigt Försäkringsbolag

Verksamhetsberättelse och bokslut 2023

FO-nummer: 0180953-0

Innehållsförteckning

Styrelsens verksamhetsberättelse 2023.....	1
1 Basfakta	1
2 Viktiga händelser under räkenskapsperioden	2
3 Solvens och riskställning.....	4
4 Händelser efter räkenskapsperioden	5
5 Framtidsutsikter	5
6 Förvaltning och hållbarhet.....	6
7 Förslag på användning av vinst	9
Bokslut 1.1–31.12.2023	10
8 Bokslutstabeller LokalTapiola Österbotten.....	10
9 Redovisningsprinciper för bokslutet.....	28
10 Noter till riskhantering	34
Underskrifter av verksamhetsberättelse och bokslut	39
Bokslutsanteckning	40

Styrelsens verksamhetsberättelse 2023

LokalTapiola Österbotten Ömsesidigt Försäkringsbolags (LokalTapiola Österbotten) hemort är Vasa och FO-nummer O180953-0. Bolagets verksamhetsområde omfattar frivilliga skadeförsäkringar och trafikförsäkringar.

LokalTapiola Österbotten hör till LokalTapiola-gruppen och sammanställs med LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolags koncernbokslut. Försäkringsgruppens yttersta moderföretag är LokalTapiola Skadebolag (FO-nummer O211034-2) och dess hemort är Esbo.

1 Basfakta

- År 2023 orsakade Rysslands anfallskrig i Ukraina, den höga inflationen, högre marknadsräntor och topparna i energipriserna osäkerhet i ekonomin. Mot slutet av året lättade osäkerheten på finansmarknaderna i och med att inflationen avtog och centralbankerna slutade höja räntorna. Trots osäkerheten var år 2023 resultatmässigt bra för vårt bolag.
- Vår solvens var fortsättningsvis stark och rörelseresultatet utvecklades positivt och var 15,7 miljoner euro (10,2 miljoner € år 2022). Särskilt det goda resultatet i placeringsverksamheten understödde resultatutvecklingen. Även premieinkomsten fortsatte att växa kraftigt.
- Vad gäller skadeförsäkring så stärkte vi vår ställning som marknadsledare inom trafikförsäkring. Fler än var tredje finländare har sin bil trafikförsäkrad i LokalTapiola. Vi är marknadsledare även inom lantbruksförsäkring.
- Som en ömsesidig bolagsgrupp använder vi resultatet till att stärka solvensen, utveckla produkterna och tjänsterna för våra ägarkunder samt öka kundnyttan. År 2023 fortsatte vi att satsa stort på att utveckla systemen, på digitala tjänster och på automation.
- År 2023 påskyndade vi även integrationen av LokalTapiolas hållbarhetsarbete i bolagens vardag genom att sammanställa våra hållbarhetsmål i LokalTapiolas hållbarhetsprogram. I programmet bestäms gruppens gemensamma hållbarhetsmål och viktigaste åtgärder fram till år 2026. Vi vill öka effekten av vårt arbete för att förebygga skador, förbereda oss

på nya risker och fortsättningsvis stärka vår ställning som en hållbar investerare.

Försäkringsverksamhetens volym och lönsamhet	2023	2022
Premieinkomst inom direktförsäkring, milj. euro	59,9	56,1
Förändring %	6,8	5,2
Täckning före ändring av utjämningsbelopp, milj. euro	8,2	9,3
Totalkostnadsprocent utan beräkningsräntekostnad	84,7	81,9
Riskprocent	49,5	49,0
Omkostnadsprocent	35,2	32,9
Ersättningar och kundförmåner	2023	2022
Betalda ersättningar, milj. euro	32,6	29,2
Egenförmån, milj. euro	5,3	5,0
S-bonus, milj. euro	2,0	1,8
Resultat och solvens	2023	2022
Rörelseresultat, milj. euro	15,7	10,2
Totalresultat, milj. euro	19,0	-3,7
Kapitaltäckningsgrad, %	291,8	332,6

Kapitaltäckningsgrad = godtagbara egna tillgångar i förhållande till solvenskapitalkravet (Solvens II). Solvensberäkningen hör inte till den lagstadgade revisionen.

Formlerna för nyckeltalen beskrivs i noterna till bokslutet. Som tal för jämförelseperioden gällande nyckeltalen i anknytning till resultaträkningsposterna och tidsperioden har vi använt talen för motsvarande period i fjol. Som tal för jämförelseperioden gällande nyckeltalen i anknytning till balansräkningstalen och andra nyckeltal av tvärsnittstyp har vi använt talen i slutet av år 2022. Jämförelseperiodens tal är inom parentes i texten. Närmare information om poster som påverkar jämförbarheten finns i noterna till bokslutet.

2 Viktiga händelser under räkenskapsperioden

2.1 Skadeförsäkringsverksamhet

Vårt försäkringsbestånd består av person- och lantbrukskunder samt små och medelstora företag.

Det ska märkas i vårt bolags verksamhet och verksamhetskultur att LokalTapiola finns till för sina kunder. Vårt mål är att producera en så stor kundnytta som möjligt till ett allt konkurrenskraftigare pris. Vi följer nu ännu noggrannare med hur kundnyttan utvecklas. Som en del av den digitala utvecklingen förbättrade vi nättjänsterna för både person- och företagskunder och uppdaterade webbplatsen lokaltapiola.fi. Genom att utveckla de digitala tjänsterna gör vi det lättare för kunderna att själv sköta ärenden men säkerställer samtidigt att det finns tillgång till mångsidiga experttjänster när de ska sköta svårare ärenden. Det rekordlåga kundbortfallet är för sin del ett bevis på att våra ägarkunder är nöjda. Den omfattande totalförnyelsen av försäkringssystemen framskrider enligt planerna.

Vår premieinkomst för direktförsäkring var 59,9 miljoner euro (56,1 miljoner €) och den växte från förra året med 6,8 procent. Tillväxten av premieinkomsten främjades av den höga kundlojaliteten och den ökade försäljningen både på nätet och i kanaler för personlig betjäning. Av försäkringsgrenarna ökade premieinkomsten mest för kaskoförsäkringar för fordon, för vilka premieinkomsten ökade med 8,8 procent.

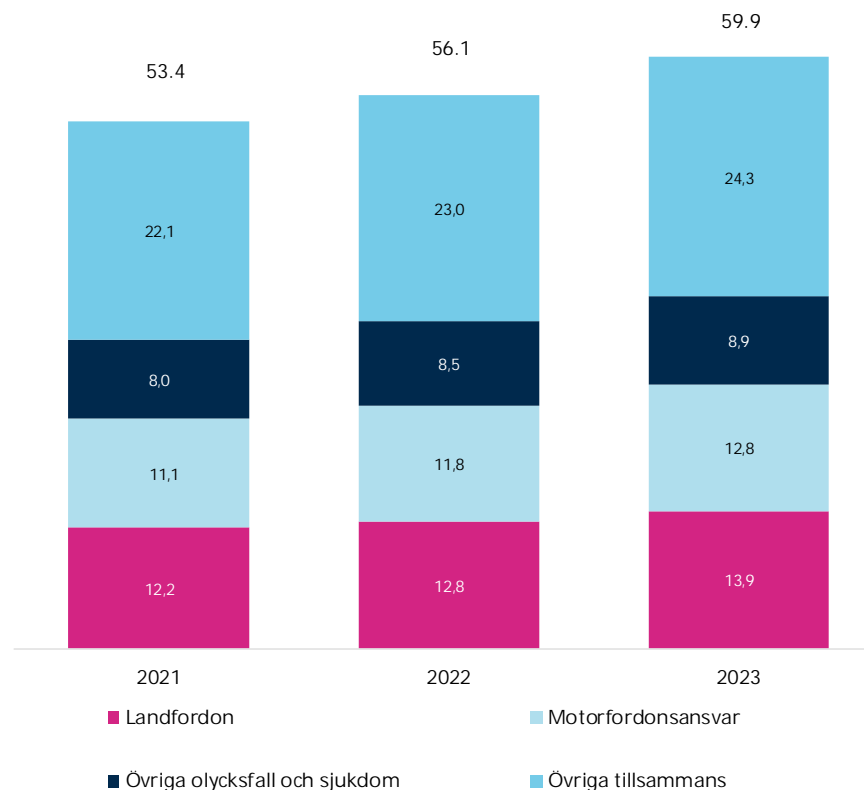
Under år 2023 förstärkte vi vår ställning som marknadsledare inom trafikförsäkring: mätt enligt antalet försäkringsavtal var LokalTapiola-gruppens marknadsandel i slutet av året över 36 procent. LokalTapiola-gruppen är även marknadsledare inom lantbruksförsäkring med en marknadsandel på 65 procent som huvudsakligt försäkringsbolag för gårdar.

Ersättningskostnaderna ökade år 2023 och riskprocenten som beskriver den egentliga försäkringsverksamhetens lönsamhet var på de långsiktiga genomsnittsnivåerna. Antalet skador ökade inom många försäkringsgrenar då aktiviteten i samhället tilltog och även inom personförsäkringar i och med att vårdskuldens inverkan och nedskärningarna i FPA-ersättningarna ökade de utbetalda ersättningarna. Den höga inflationen ökade ersättningskostnaderna då priserna på arbetsinsatser och materialet steg på bred front hos olika tjänsteproducenter. Lönsamhetsnivån för bolagets försäkringsgrenar höll sig dock som helhet på en god nivå. År 2023 drabbades våra kunder inga väsentliga storskador.

LokalTapiola Österbotten

Utveckling från premieinkomst inom direktförsäkring enligt försäkringsklassgrupp, milj. euro

Våra ersättningskostnader var 32,1 miljoner euro (29,7 miljoner €) och vår riskprocent utan beräkningsräntekostnad var 49,5 procent (49,0 %). Inom egendoms- och verksamhetsförsäkring var antalet storskador på över 300 000 euro 2 stycken (3 st.). Vi betalade kunderna skadeförsäkringsersättningar till ett belopp av 32,6 miljoner euro (29,2 miljoner €). Dessutom krediterade vi som helkundsformåner för premierna 5,3 miljoner euro (5,0 miljoner €) och som S-gruppens bonus 2,0 miljoner euro (1,8 miljoner €).

Den ökade skadeförsäkringsvolymen, inflationen, satsningarna på utvecklandet av affärsverksamheten samt bolagets förändringsförhandlingar har påverkat vårt bolags verksamhetskostnader. Våra verksamhetskostnader var 19,4 miljoner euro (17,2 miljoner €) och vår omkostnadsprocent som mäter effektiviteten inom skadeförsäkring ökade med 2,3 procentenheter och var 35,2 procent (32,9 %).

Trots ersättnings- och kostnadsutvecklingen har vår skadeförsäkringsverksamhet fortfarande varit lönsam. Vårt försäkringstekniska bidrag före ändringen av utjämningsbeloppet var 8,2 miljoner euro (9,3 miljoner €). Vår totalkostnadsprocent utan beräkningsräntekostnad var 84,7 (81,9 %).

Inom skadeförsäkring omfattar ersättningskostnaderna poster av engångskaraktär som hänför sig till förändringar av beräkningsgrunderna och redovisningspraxis för den försäkringstekniska ansvarsskulden. Samverkan mellan posterna förbättrade det försäkringstekniska bidraget med 2,3 miljoner euro före förändringen av utjämningsbeloppet. Närmare information om förändringarna och deras inverkan finns i redovisningsprinciperna för boksluttet.

2.2 Placeringsverksamhet och ekonomisk affärsverksamhet

Målet med placeringsverksamheten är att producera värde för våra ägarkunder och med intäkterna av placeringsverksamheten kan vi upprätthålla solvensen samt producera konkurrenskraftiga tjänster för våra kunder även i framtiden.

År 2023 startade i en osäker atmosfär. Rysslands anfallskrig, inflationen och de finanspolitiska åtstramningarna försämrade utsikterna för ekonomierna och finansmarknaderna. Under den andra halvan av året lättade osäkerheten i och med att inflationen avtog och centralbankerna slutade höja räntorna. Samtidigt blev de finansiella förhållandena lättare då räntorna sjönk, riskpremierna för företagsobligationer minskade och aktiemarknaderna blev starkare. I helhet var den faktiska avkastningen på aktier och obligationslån slutligen exceptionellt bra. På valutamarknaderna förstärktes euron gentemot dollarn vilket minskade avkastningen på dollarplaceringar mätt i euro.

De ledande centralbankerna i världen fortsatte att höja styrräntorna ända till årets tredje kvartal. Även om de enskilda räntehöjningarna varit exceptionellt stora, har den ekonomiska tillväxten i USA fortsättningsvis varit kraftig. Läget i Euroområdet är däremot oroväckande och den ekonomiska utvecklingen i Kina har varit en besvikelse. Åtstramningar av finanspolitiken påverkar real-ekonomi efter 6–18 månader och därmed kan det hända att världsekonomin

är negativ år 2024. För de som är verksamma på placeringsmarknaderna och inom finanspolitiken påverkar djupet, längden och omfattningen på en eventuell recession kommande beslut.

Placeringsmässigt var år 2023 slutligen ett bra år för LokalTapiola Österbotten då avkastningen på både aktie- och ränteplaceringarna var klart positiv. Endast inom fastighetsplaceringar var avkastningen negativ. Vår nettointäkt av placeringsverksamheten var 6,7 miljoner euro (0,4 miljoner €). Nettointäkten av placeringsverksamheten till gängse värden var 5,1 procent (-6,5 %). Över 53 procent av placeringarna kan klassificeras som aktieplaceringar.

Placeringsverksamhet	2023	2022
Nettointäkt av placeringsverksamheten till verkliga värden,%	5,1	-6,5
Ränteplaceringar	8,0	-12,0
Aktieplaceringar	7,1	-5,5
Placeringar i fastigheter	-4,6	7,2
Allokering, %		
Ränteplaceringar	28,8	33,7
Aktieplaceringar	53,5	49,2
Placeringar i fastigheter	16,7	16,1
Övriga placeringar	1,0	1,0
Placeringstillgångar till verkliga värden, milj. euro	204,8	193,1

LokalTapiolas mångsidiga tjänster inom sparande och placering bjuds ut av bolagen i koncernen LokalTapiola Kapitalförvaltning: LokalTapiola Kapitalförvaltning Ab som verkar som förvaltare av LokalTapiola-fonderna och kapitalförvaltare för placeringskunderna, Seligson & Co Fondbolag Abp som bedriver placeringsfondverksamhet, LokalTapiola Alternativa Investeringsfonder Ab inklusive dotterbolag som förvaltar alternativa investeringsfonder samt LokalTapiola Fastighetskapitalförvaltning Ab inklusive dotterbolag som förvaltar fastighetsinvesteringar. LokalTapiola Livbolag som bedriver livförsäkringsverksamhet i LokalTapiola-gruppen bjuder ut individuella livförsäkringar, grupplivförsäkringar, individuella pensionsförsäkringar och kapitaliseringsavtal till privatpersoner och företag samt gruppensionsförsäkringar till företag. Dessutom bjuder LokalTapiola Finans ut avbetalnings- och leasingfinansiering samt kommissionstjänster.

2.3 Kreditbetyg

Kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's har gett LokalTapiola-gruppen ett kreditbetyg sedan år 2019.

Standard & Poor's gav 17.10.2023 LokalTapiola Skadebolag kreditbetyget A med stabila utsikter. Gruppens starka solvens och bra prestationsnivå förra året påverkade betyget. Kreditbetyget och utsikterna var samma som i oktober 2022. Standard & Poor's anser att LokalTapiola kommer att behålla en ledande ställning på den nationella försäkringsmarknaden.

3 Solvens och riskställning

3.1 Solvenshantering

Solvenshanteringen är en del av gruppens och dess bolags riskhantering. Utgångspunkten i solvenshanteringen är att gruppen och bolagen har tillräckligt med solvenskapital för att uppfylla sina skyldigheter med beaktande av förutsedda och oförutsedda förluster. Till följd av den ömsesidiga bolagsformen betonar vi i solvenshanteringen att fortgående säkerställa att kunderna har ett ekonomiskt skydd med hjälp av en bra solvens i hela gruppen och i dess bolag.

LokalTapiola-gruppen är en försäkringsgrupp enligt försäkringsbolagslagen och ett försäkrings- och finanskonglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat. Som gruppens yttersta moderföretag har LokalTapiola Skadebolag som uppgift att säkerställa att gruppen och dess bolag uppfyller de lagstadgade kraven på solvens. Solvensen för LokalTapiola-gruppen och dess försäkringsbolag räknas genom att använda standardformeln Solvens II. Solvensberäkningen hör inte till den lagstadgade revisionen.

LokalTapiola Skadebolag och regionbolagen har ingått ett avtal om solidariskt ansvar vars syfte är att säkerställa solvensen i LokalTapiola-gruppens bolag. I avtalet bestäms verksamhetsprinciperna inklusive beslutsprocessen i sådana exceptionella situationer då solvensen i något av de bolag som ingår i gruppen äventyras eller håller på att äventyras. Enligt avtalet är LokalTapiola Skadebolag och regionbolagen skyldiga att vid behov tillföra kapital i ett annat bolag i gruppen förutsatt att solvensen i bolaget som tillför kapital är på en tillräckligt bra nivå både före och efter tillförandet av kapital. Kapitaliseringsbeloppet som avtalet om solidariskt ansvar förpliktigar till är begränsat i förhållande till de egna tillgångarna i bolaget som tillför kapital.

I avtalet om solidariskt ansvar har även avtalats att solvensen i LokalTapiola Ömsesidigt Livförsäkringsbolag och gruppens kapitalförvaltningsbolag (LokalTapiola Kapitalförvaltning Ab, LokalTapiola Fastighetskapitalförvaltning Ab, LokalTapiola Alternativa Investeringsfonder Ab) understöds vid behov enligt motsvarande principer i proportion till garanti- och aktiekapitalandelar. Principerna för avtalet om solidariskt ansvar används i tillämpliga delar även för att säkerställa solvensen i LokalTapiola Finans Ab. De här bolagen är dock inte parter i avtalet om solidariskt avtal och de kan därmed inte kräva tillförande av tilläggskapital genom att hänvisa till avtalet.

Skadebolagen i LokalTapiola-gruppen hör till de mest solventa bolagen i branschen i Finland och för närvarande är solvensen i alla bolag i gruppen på en stark nivå. För gruppens solvenshantering redogörs närmare i berättelserna som gäller solvensen och det ekonomiska läget på adressen www.lahitapiola.fi. LokalTapiola-gruppens berättelse för år 2023 publiceras senast 8.4.2024.

3.2 Solvensställning

Vår kapitaltäckningsgrad (bolagets godtagbara egna tillgångar i förhållande till solvenskapitalkravet) var 291,18 procent (332,6 %). Vårt bolags kapitaltäckningsgrad försvagades en aning under räkenskapsperioden men hölls ändå på en stark nivå. Förändringen i kapitaltäckningsgraden berodde särskilt på högre marknadsrisker och en lägre räntenivå till följd av den positiva utvecklingen på aktiemarknaderna, vilket höjde ansvarsskuldabeloppet i solvensberäkningen.

Bolagets likviditetssituation var bra under räkenskapsperioden. Vi har förbättrat oss på eventuella likviditetsbehov genom att ha tillräckligt med kontanta medel och genom att säkerställa att placeringstillgångarna inkluderade tillräckligt med likvida placeringar som kan snabbt realiseras.

3.3 Riskställning

De största riskerna i verksamheten är försäkringsriskerna, marknadsriskerna i anknytning till placeringsverksamheten, de operativa riskerna samt riskerna i anknytning till verksamhetsmiljön och strategin.

De största riskerna i skadeförsäkringsverksamheten är förknippade med prissättningen av försäkringsprodukterna, inflationen, förändringar i dödligheten och återförsäkringskydd.

Marknadsrisken orsakas av fluktuation i marknadsvärdet på tillgångarna, inklusive bland annat fluktuation orsakad av förändringar i räntor, aktiekurser eller valutakurser.

Med operativa risker avses risk för förlust som orsakas av bristfälliga eller felaktiga interna processer, personal, system och utomstående faktorer. De juridiska riskerna ingår i de operativa riskerna.

I riskerna som gäller verksamhetsmiljön och strategin ingår bland annat risker i anknytning till den allmänna verksamhetsmiljön, förändringarna på marknaderna och i kundbeteendet, konkurrensen och konkurrenter samt innehållet i och verkställandet av strategin. I försäkringsbranschen framhävs riskerna i verksamhetsmiljön och de strategiska riskerna av en osäker ekonomisk utveckling samtidigt med en allt snabbare förändring av verksamhetsmiljön: bland annat brytningstiden digitaliseringen för med sig, branschglidningar, nya aktörer och organisationer, ändringar i befolkningsstrukturen, internationalisering samt klimatförändringen.

Finlands svaga ekonomiska utveckling i början av år 2023 samt de svaga statistikuppgifterna och förtroendeindikatorerna under hösten stärker bilden av att verksamhetsmiljön för finanssektorn är utmanande. Vad gäller Finlands bruttonationalprodukt så förväntas utvecklingen fortfarande vara svag år 2024. Starten på den ekonomiska tillväxten kan fördröjas om inflationen och räntorna hålls på en högre nivå längre än väntat. Även till exempel geopolitiska spänningar, Rysslands anfallskrig i Ukraina, utvecklingen av energipri- serna, eventuella störningar på internationella finansmarknader samt hög skuldsättning i hushållen utgör verksamhetsmiljörelaterade risker för den ekonomiska utvecklingen. Den allmänna ökningen av energipriser och levnads- kostnader samt högre räntor minskar betalningsförmågan hos kunderna inom finanssektorn. Även om löntagarnas nominella inkomster fortsättningsvis har utvecklats bra, kommer inflationen även i fortsättningen att minska hushål- lens reella inkomster och tillgängliga medel. Högre räntor och svagare eko- nomi kan även väsentligt minska efterfrågan på tjänster.

Osäkerheten i verksamhetsmiljön och olika chocksituationer för finanssektorn som eventuellt realiseras exponerar finansmarknaderna för plötsliga mark- nadsfluktuationer. Realiserade negativa prisändringar vad gäller tillgångspos- terna på till exempel aktie- och obligationsmarknaderna skulle öka bolagens placeringsförluster. Dessutom är läget inom fastighetssektorn och byggbran- schen svagt, vilket ökar både kreditriskerna och riskerna förknippade med värderingar av fastighetsplaceringar.

Utöver den instabila ekonomiska verksamhetsmiljön är även av långvariga förändringstrender, såsom klimatförändringens inverkan (ESG-risker) och åtgärder för att förebygga dem, demografiska förändringar, digitaliseringen, nya tekniker, produkter och verksamhetsformer samt cyberrisker en utmaning för organisationer inom finanssektorn på lång sikt.

Närmare information om LokalTapiola-gruppens riskhantering och de väsent- ligaste riskerna finns i riskhanteringsnoterna till bokslutet och i berättelsen om solvensen och det ekonomiska läget på adressen www.lahitapiola.fi.

4 Händelser efter räkenskapsperioden

Efter räkenskapsperioden har affärsverksamheten till den största delen fort- satt enligt förväntningarna.

LokalTapiola Österbotten återbetalar en del av sitt garantikapital till Lo- kalTapiola Skadebolag under räkenskapsperioden 2024. Återbetalningen krä- ver ännu bolagsstämmans godkännande.

5 Framtidsutsikter

5.1 Skadeförsäkringsverksamhet

Utsikterna för nationalekonomin år 2024 är ganska svaga men marknadsut- sikterna för skadeförsäkring är försiktigt gynnsamma. Lägre inflation och lö- neförhöjningarna år 2024 ökar konsumenternas köpkraft. På kort sikt finns det inga tecken på att arbetslösheten skulle öka väsentligt.

De geopolitiska riskerna är fortfarande höga. Rysslands anfallskrig i Ukraina har bestående ändrat säkerhetsläget i Europa och motsatsförhållandet mel- lan demokratier och diktaturer tillspetsas. Det kan förekomma kraftiga fluk- tuationer på placeringssmarknaderna.

På den finländska skadeförsäkringsmarknaden är kundlojaliteten på en hög nivå och försäkringsskyddet är inte det första man gör avkall på. Som ett bo- lag som ägs av kunderna utvecklar LokalTapiola sina tjänster utifrån kunder- nas behov. Till följd av den digitala brytningstiden satsas det mycket på att utveckla nättjänsterna.

När det gäller att utveckla LokalTapiolas skadeförsäkringsverksamhet ligger tyngdpunkten på att uppdatera de grundläggande systemen, öka den ekono- miska nyttan för ägarkunderna samt förbättra möjligheterna att sköta ären- den och köpa produkter.

5.2 Utsikterna för placeringsmarknaderna

Utsikterna för placeringsverksamheten år 2024 är fortfarande osäkra. De största riskerna har att göra med politik och geopolitik. Över hälften av jordens befolkning röstar i år i något val och resultaten kan orsaka betydande instabilitet i verksamhetsmiljön. De viktigaste valet är presidentvalet i USA. Även geopolitiskt är läget mer utmanande än tidigare: Rysslands anfallskrig fortsätter, det finns en risk att krisen i Mellanöstern eskalerar och läget i Taiwan kan bli ännu spändare.

Konjunkturutsikterna är dock bättre än förra året. OECD:s prognostiserande konjunkturindikatorer tyder redan på förväntad ekonomisk återhämtning men om Rysslands anfallskrig sprider sig eller situationen i Mellanöstern eskalerar och råvarupriserna åter stiger, så ökar även riskerna för en nedgång. Även risken att de ledande centralbankerna dröjer för länge med att inleda de finanspolitiska lättnaderna och läget inom fastighetssektorn i Kina orsakar osäkerhet på placeringsmarknaderna.

Placeringsmässigt är viktig fråga år 2024 förmodligen om inflationen och räntenivån minskar tillräckligt snabbt eller om åtstramningarna i finanspolitiken under de senaste åren till slut orsakar en recession även i USA. En global ekonomisk recession kombinerad med en nedåtgående resultatnivå i börsbolag skulle förmodligen orsaka ett kursfall i världens börsar, och därigenom orsaka förlust för placerarna. Å andra sidan möjliggör en snabb minskning av inflationen avsevärda lättnader i finanspolitiken redan i år och då kan placeringsåret bli bra.

I skenet av de här utgångspunkterna är utsikterna för placeringsverksamheten i LokalTapiola-gruppens bolag fortfarande mycket ovissa. Avkastningen på placeringarna har en stor betydelse för försäkringsbolagets resultat. Tack vare en bra solvensnivå och satsningar på solvenshanteringen är LokalTapiola-gruppen väl förberedd på olika utvecklingar på placeringsmarknaderna.

6 Förvaltning och hållbarhet

6.1 LokalTapiola-gruppens organisation

LokalTapiola-gruppens försäkringsbolag är ömsesidiga bolag som ägs av försäkringstagarna och ägarna av garantikapital. LokalTapiola Skadebolag har i rollen av försäkringsbolagsgruppens yttersta moderföretag ett ansvar som

omfattar hela LokalTapiola-gruppen för att organisera en tillförlitlig förvaltning, solvensövervakning, riskhantering, intern kontroll och anknytande myndighetsrapportering i gruppen och dess bolag. Bolagen i LokalTapiola-gruppen har organiserat deras ömsesidiga ansvar och arbetsfördelning med interna avtal i gruppen. LokalTapiola Skadebolags bokslut publiceras på adressen www.lahitapiola.fi.

6.2 Förvaltning och ledningssystem

I förvaltningen iakttar vi god förvaltningssed som grundar sig på lagstiftningen som gäller försäkrings- och finansbranschen, föreskrifter och anvisningar som Finansinspektionen utfärdat samt börsnoterade bolags förvaltningskod i den utsträckning de kan tillämpas på ömsesidiga försäkringsbolag. LokalTapiola Skadebolag ger i ett dokument separat från verksamhetsberättelsen en utredning av förvaltnings- och styrsystemet enligt rekommendationen om förvaltningskoden för börsnoterade bolag i Finland (1.1.2020). En utredning av LokalTapiola Skadebolags och LokalTapiola Livbolags förvaltnings- och styrsystem finns på adressen www.lahitapiola.fi.

6.2.1 Bolagsstämma

LokalTapiola Österbottens bolagsstämma hölls 5.6.2023. På stämman fastställdes bokslutet för år 2022, fattades beslut om användning av bolagets resultat, beviljades ansvarsfrihet för medlemmarna i förvaltningsrådet och styrelsen och verkställande direktören samt valdes bolagets revisor. På stämman fastställdes dessutom antalet medlemmar i förvaltningsrådet och deras arvoden samt valdes nya medlemmar till förvaltningsrådet.

6.2.2 Förvaltningsrådet

Vår förvaltningsmodell påverkas avsevärt av vår ömsesidiga bolagsform i vilken försäkringstagarna är delägare i våra bolag. Eftersom antalet delägare därmed är mycket omfattande, har bolagens förvaltningsråd och styrelser utöver sina juridiska uppgifter en betydande roll i ägarstyrningen av försäkringsbolagen samt som en kanal för växelverkan mellan bolagen och deras delägare.

Av de förvaltningsrådsmedlemmar som var i tur att avgå omvalde bolagsstämman följande medlemmar: Tuija Biskop, Andreas Rönnqvist, Tuomas Saikkonen och Ulla Åstrand. Som nya medlemmar i förvaltningsrådet valdes Felix Ljungkvist, Anne Lindgren-Slotte, Luzilla Backa och Mark Engelholm.

LokalTapiola Österbottens förvaltningsråd höll sitt konstituerade möte

5.6.2023. På mötet valdes förvaltningsrådets ordförande och vice ordförande. Till förvaltningsrådets ordförande omvaldes Annika Laine-Kronberg och till förvaltningsrådets vice ordförande omvaldes Nina Nyman.

Medlemmar i vårt förvaltningsråd är:

Annika Laine-Kronberg, Vasa, ordförande
Nina Nyman, Jakobstad, vice ordförande
Luzilla Backa, Oravais
Tuija Biskop, Karleby
Kimmo Bodbacka, Kronoby
Mark Engelholm, Närpes
Göran Engman, Lappfjärd
Ulf Eriksson, Nykarleby
Linn Heinola, Karleby
Atte Hietalahti, Laihela
Elina Ihamäki-Närkki, Vörå
Börje Ivars, Närpes
Vuokko Kalliokoski, Karleby
Anne Lindgren-Slotte, Jakobstad
Felix Ljungkvist, Vasa
Maria Nygårds, Närpes
Sari Rinta-Jaskari, Vasa
Andreas Rönnqvist, Jakobstad
Tuomas Saikkonen, Vasa
August Strandberg, Nykarleby
Raul Sundström, Jakobstad
Marko Valli, Vasa
Tim Wallin, Korsholm
Camilla Wikman, Karleby
Jan-Erik Åkersten, Korsnäs
Ulla Åstrand, Vasa
Frida Öhman, Nykarleby

Förvaltningsrådet sammanträdde tre gånger under året.

Förvaltningsrådets löner och förbindelser anges i noterna till resultaträkningen "Ledningens löner och arvoden, pensionsförbindelser, penninglån och villkoren för dessa samt säkerheter och ansvarsförbindelser".

6.2.2.1 Förvaltningsrådets valberedningsutskott

Syftet med förvaltningsrådets valberedningsutskott är att säkerställa mångfalden och transparensen vid beredningen av förslag för val av medlemmar till bolagets förvaltningsråd och styrelse. Valberedningsutskottet bereder förslagen på valet av medlemmar till förvaltningsrådet och styrelsen.

Medlemmarna i förvaltningsrådets utnämningsutskott är Annika Laine-Kronberg (ordförande), Nina Nyman, Elina Ihamäki-Närkki, Jan-Erik Åkersten och August Strandberg.

Valberedningsutskottet sammanträdde sju gånger under året.

6.2.3 Styrelsen

Styrelsen sörjer för bolagets förvaltning och om en behörig organisering av verksamheten. Den ska även sörja för bolagets bokföring och behörig organisering av övervakningen av kapitalförvaltningen.

Under perioden 1.1–19.6.2023 verkade Sami Kulla som styrelseordförande och Jussi Palmroth som vice ordförande. Marketta Koivusalo var ordförande och Jarno Puutio vice ordförande för perioden 20.6.–31.12.2023.

Styrelsens sammansättning den 1.1.–4.6.2023 var:

Sami Kulla
Jussi Palmroth
Ari Monni
Dag Sandås
Marketta Koivusalo
Marina Kinnunen
Ann-Mari Pihlajamäki

Från och med 5.6.2023 var styrelsens sammansättning:

Marketta Koivusalo
Jarno Puutio
Sami Kulla
Dag Sandås
Marina Kinnunen
Ann-Mari Pihlajamäki

Styrelsen sammanträdde 13 gånger under året.

Styrelsens löner och förbindelser presenteras i noterna till resultaträkningen "Ledningens löner och arvoden, pensionsförbindelser, penninglån och villkoren för dessa samt säkerheter och ansvarsförbindelser".

6.2.4 Ledningsgruppen

LähiTapiola Österbottens ledningsgrupp ansvarar för beredningen, beslutsfattandet och verkställandet av uppgifterna den fått av styrelsen.

Bolagets ledningsgrupp består av verkställande direktören Joel Sunabacka (ordförande), Heidi Äijö, Hannah Malkamäki, Åsa Kronlund och Jenni Mäkitalo.

Ledningsgruppen sammanträdde i genomsnitt två gånger per månad.

6.2.5 Verkställande direktören

Som LokalTapiola Österbottens ersättare för verkställande direktör verkade Heidi Äijö för perioden 15.5.2022-22.3.2023. Sedan 23.3.2023 verkar Joel Sunabacka som bolagets verkställande direktör.

Verkställande direktörens och verkställande direktörens ställföreträdare löner och förbindelser presenteras i noterna till resultaträkningen "Ledningens löner och arvoden, pensionsförbindelser, penninglån och villkoren för dessa samt säkerheter och ansvarsförbindelser".

6.2.6 Revisor

Bolagsstämman valde att KPMG Oy Ab ska fortsätta som LokalTapiola Österbottens revisor och att den huvudansvariga revisorn för bolaget är Petter Westerback CGR.

6.2.7 Övervakande myndighet

LähiTapiola Österbotten är ett skadeförsäkringsbolag som står under offentlig tillsyn och som övervakas av Finansinspektionen. Finansinspektionen övervakar och granskar att försäkringsanstalterna iakttar lag och god förvaltningsmedel och använder korrekta metoder i sin verksamhet. Finansinspektionen följer och bedömer den ekonomiska ställningen, ledarskaps-, övervaknings- och riskhanteringssystemen, verksamhetsförutsättningarna samt ändringarna i verksamhetsmiljön i de bolag den övervakar.

6.2.8 Närmaste krets

Om LokalTapiola Österbottens närmaste krets redogörs i noterna till bokslutet.

6.3 Personal och premiering

Antalet anställda i LokalTapiola Österbotten var under räkenskapsperioden i genomsnitt 98 (92). I slutet av året höll bolaget förändringsförhandlingar av produktions-skäl. Förhandlingarna ledde till att 11 anställningsförhållanden upphörde.

Incitamentsystemen är en central del av vårt premieringssystem och avsikten med dem är att främja att de strategiska och operativa målen uppnås genom att uppmuntra och engagera personalen. Incitamentsystemen består av årsresultatpremieringen och det långsiktiga motivationssystemet för den högsta ledningen. När ett premieringssystem bestäms, strävar vi efter att säkerställa att systemet iakttar bolagets och LokalTapiola-gruppens affärsverksamhetsstrategi, mål och värden samt att det motsvarar bolagsgruppens intressen på lång sikt och är i harmoni med en bra och effektiv riskhantering i bolagsgruppen och inte uppmuntrar till överdriven risktagning.

Ledningens resultatpremier grundar sig på element som påverkar bolagets resultat och på personal- samt kundupplevelsen. Mätarna grundar sig i huvudsak på officiella nyckeltal. Målen härleds från bolagsgruppens strategi. Ledningens långsiktiga incitamentsystem grundar sig på bolagsgruppens strategiska mål för kundupplevelsen vilka mäts under flera år.

Pensionsåldern för högsta ledningen i LokalTapiola Österbotten bestäms enligt arbetspensionslagstiftningen. Pensionen som betalas grundar sig på försäkringspremierna arbetsgivaren betalat och ränteintäkter som influtit från dem.

Löner och arvoden som betalats till bolagets styrelsemedlemmar och verkställande direktören samt dennes ställföreträdare under räkenskapsperioden 2023 presenteras i noterna till bokslutet. Ytterligare information om LokalTapiola-gruppens premieringsprinciper finns i LokalTapiola-gruppens belöningsrapport på adressen www.lahitapiola.fi.

6.4 Hållbarhet

LokalTapiolas gruppstrategi och Ägarvilja styr LokalTapiolas hållbarhetsarbete. Vår huvudsakliga affärsverksamhet, försäkring och placering, är även de viktigaste verktygen i vårt hållbarhetsarbete. I rollen av försäkrare stärker vi stabiliteten och tryggheten i det finländska samhället. I rollen av en ansvarsfull investerare lämnar vi ett positivt avtryck i världen.

För LokalTapiola är hållbarhet en nödvändig förutsättning för en lönsam och långsiktig affärsverksamhet. Vår viktigaste uppgift är att erbjuda försäkringsskydd till ett skäligt pris även i en värld av föränderliga risker. Att förbättra hållbarhetsarbetets verkningsfullhet är ett av fem mål under LokalTapiolas strategiperiod 2022–2026. Vi vill vara en vägvisare inom verkningsfull hållbarhet i vår bransch, i hela Finland.

LokalTapiola-gruppens hållbarhetsprogram 2022–2026 styr även hållbarhetsarbetet i LokalTapiola Österbotten. I hållbarhetsprogrammet bestäms gruppens gemensamma hållbarhetsmål och de viktigaste åtgärderna.

LokalTapiola-gruppen har förbundit sig till FN:s principer för hållbara försäkringar (Principles for Sustainable Insurance). Principerna slår fast hållbara funktionssätt i försäkringsbranschen vilka stöder FN:s mål för hållbar utveckling och målen i Parisavtalet. Koncernen LokalTapiola Kapitalförvaltning har förbundit sig till FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (Principles for Responsible Investment).

Styrgruppen för gruppens hållbarhet styr hållbarhetsutvecklingen och verkställandet av hållbarhetsprogrammet samt säkerställer att man förutsätter de krav som regleringen ställer. Hållbarhetsarbetsgruppen som består av representanter för förvaltningen sammanträder regelbundet för att stöda ledningen av hållbarhet.

LokalTapiola är en betydande donator nationellt och regionalt. År 2023 understödde bolagen i gruppen olika organisationer med 3,2 miljoner euro. År 2023 donerade bolagen i gruppen sammanlagt 459 000 euro till projekt som stöder den psykiska hälsan och organisationer som erbjuder förebyggande tjänster med låg tröskel. Bolagen stödde även med 445 000 euro projekt som förbättrar vardagstryggheten i lokala samhällen och i glesbygder samt den frivilliga räddningsverksamheten runt om i Finland.

LokalTapiola Österbotten donerade totalt 402 500 euro ur dispositionsfonden år 2023. Av donationsbeloppet tilldelades till trafiksäkerhet 150 000 euro, frivilliga brandkåren och sjöräddningssällskap 44 500 euro, 35 000 euro för Martha-förbundets ekonomiskolning för åttondeklassare, till ukrainska flyktingar 10 000 euro och till diverse befrämjandet av psykisk hälsa och förebyggande av välbefinnande 163 000 euro. Förutom donationer ur dispositionsfonden stödde vi det egna verksamhetsområdets föreningar och barn- och ungdomsaktiviteter med 198 000 euro. Vi ordnade dessutom avgiftsfria el- och brandsläckargranskningar åt våra kunder.

Vi berättar mer om LokalTapiola-gruppens hållbarhet och verksamhet år 2023 i en separat hållbarhetsrapport som publiceras på adressen www.lokaltapiola.fi.

7 Förslag på användning av vinst

Styrelsens förslag

Styrelsen föreslår för LokalTapiola Österbottens bolagsstämma att vinsten under räkenskapsperioden 2023, 9 256 189,25 euro, överförs till säkerhetsfonden, från vilken ränta på garantikapital betalas till ett belopp av 479 624,92 euro och till dispositionsfonden överförs 500 000,00 euro.

Om styrelsens förslag på användningen av vinsten godkänns, fördelas bolagets eget kapital därefter enligt den bifogade tabellen.

Eget kapital efter förslaget:

Eget kapital, euro	76 813 121,80
Grundfond	5 177 805,35
Garantikapital	9 441 435,44
Säkerhetsfond	60 992 697,85
Dispositionsfond	1 201 183,16

Bokslut 1.1–31.12.2023

8 Bokslutstabeller LokalTapiola Österbotten

8.1 Resultaträkning, LokalTapiola Österbotten

FÖRSÄKRINGSTEKNISK KALKYL	Not	1.1.2023 - 31.12.2023	1.1.2022 - 31.12.2022
Premieintäkter			
Premieinkomst	1	59 916 026,75	56 125 435,36
Återförsäkrares andel		-2 988 310,80	-2 654 727,68
Premieinkomst på eget ansvar		56 927 715,95	53 470 707,68
Förändring av premieansvaret		-1 815 029,00	-1 280 413,00
Återförsäkrares andel		-630,00	630,00
Förändring av premieansvaret sammanlagt		-1 815 659,00	-1 279 783,00
Premieintäkter sammanlagt		55 112 056,95	52 190 924,68
Ersättningskostnader			
Utbetalda ersättningar		-37 216 168,81	-33 196 759,04
Återförsäkrares andel		582 528,60	677 095,76
Utbetalda ersättningar på eget ansvar		-36 633 640,21	-32 519 663,28
Förändring av ersättningsansvaret		4 950 255,00	3 055 068,00
Återförsäkrares andel		-426 494,76	-232 436,31
Förändring av ersättningsansvaret sammanlagt		4 523 760,24	2 822 631,69
Ersättningskostnader sammanlagt		-32 109 879,97	-29 697 031,59
Driftskostnader	3	-14 763 774,33	-13 215 505,74
Försäkringstekniskt bidrag före förändring av utjämningsbeloppet		8 238 402,65	9 278 387,35
Förändring av utjämningsbeloppet		-3 971 158,00	-1 285 019,00
Försäkringstekniskt bidrag	2	4 267 244,65	7 993 368,35
ANNAN ÄN FÖRSÄKRINGSTEKNISK KALKYL	Not	1.1.2023 - 31.12.2023	1.1.2022 - 31.12.2022
Försäkringstekniskt bidrag		4 267 244,65	7 993 368,35
Nettointäkter från investeringsverksamhet			
Intäkter av placeringsverksamheten	4	9 472 496,23	7 906 675,88
Kostnader för placeringsverksamheten	4	-2 788 143,90	-7 470 120,57
Nettointäkter från investeringsverksamhet sammanlagt		6 684 352,33	436 555,31
Övriga intäkter			
Övriga	4	2 119 873,70	1 319 253,09
Övriga kostnader			
Övriga	4	-1 370 705,28	-865 003,04
Vinst av den egentliga verksamheten		11 700 765,40	8 884 173,71
Vinst före bokslutsdispositioner och skatter		11 700 765,40	8 884 173,71
Inkomstskatt			
Skatt för räkenskapsperioden		-2 346 480,75	-1 739 219,08
Skatt för tidigare räkenskapsperioder		-98 095,40	-34 688,49
Inkomstskatt sammanlagt		-2 444 576,15	-1 773 907,57
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST		9 256 189,25	7 110 266,14

8.2 Balansräkning, LokalTapiola Österbotten

AKTIVA	Not	31.12.2023	31.12.2022
Immateriella tillgångar			
Övriga utgifter med lång verkningstid	8	5 787 802,91	4 880 530,37
Placeringar			
Placeringar i fastigheter	6		
Fastigheter och fastighetsaktier		3 201 890,05	2 671 639,63
Fastighetsplaceringar sammanlagt		<u>3 201 890,05</u>	<u>2 671 639,63</u>
Placeringar i företag inom samma koncern och ägarintresseföretag	7		
Aktier och andelar i företag inom samma koncern		62 837 442,57	58 454 888,53
Placeringar i företag inom samma koncern och ägarintresseföretag sammanlagt		<u>62 837 442,57</u>	<u>58 454 888,53</u>
Övriga placeringar			
Aktier och andelar	7	112 850 600,83	111 406 415,64
Finansmarknadsinstrument		900 000,01	1 033 271,72
Övriga placeringar sammanlagt		<u>113 750 600,84</u>	<u>112 439 687,36</u>
Placeringar sammanlagt		<u>179 789 933,46</u>	<u>173 566 215,52</u>
Fordringar	13		
Vid direktförsäkringsverksamhet			
Hos försäkringstagare		10 828 181,79	9 725 484,02
Vid direktförsäkringsverksamhet sammanlagt		<u>10 828 181,79</u>	<u>9 725 484,02</u>
Vid återförsäkringsverksamhet		437 769,05	282 787,96
Övriga fordringar		816 032,16	478 217,46
Fordringar sammanlagt		<u>12 081 983,00</u>	<u>10 486 489,44</u>
Övrig egendom			
Materiella nyttigheter			
Maskiner och inventarier	8	254 616,96	339 489,32
Övriga materiella tillgångar		65 265,00	126 312,50
Materiella nyttigheter sammanlagt		<u>319 881,96</u>	<u>465 801,82</u>
Kassa och bank		5 045 635,66	2 935 757,32
Övriga tillgångar		16 234,93	16 234,93
Övrig egendom sammanlagt		<u>5 381 752,55</u>	<u>3 417 794,07</u>
Räntor och hyror		18 587,24	13 060,86
Övriga resultatregleringar		185 145,48	148 295,03
Resultatregleringar sammanlagt		<u>203 732,72</u>	<u>161 355,89</u>
AKTIVA SAMMANLAGT		<u>203 245 204,64</u>	<u>192 512 385,29</u>

PASSIVA	Not	31.12.2023	31.12.2022
Eget kapital	9		
Grundfond		5 177 805,35	5 177 805,35
Garantikapital		9 441 435,44	9 441 435,44
Övriga fonder		53 417 316,68	46 709 550,54
Räkenskapsperiodens vinst/förlust		9 256 189,25	7 110 266,14
Eget kapital sammanlagt		<u>77 292 746,72</u>	<u>68 439 057,47</u>
Försäkringsteknisk ansvarsskuld			
Premieansvar		24 318 230,00	22 503 201,00
Återförsäkrares andel		0,00	-630,00
Premieansvar sammanlagt		<u>24 318 230,00</u>	<u>22 502 571,00</u>
Ersättningsansvar		49 132 368,00	54 082 623,00
Återförsäkrares andel		-3 413 715,32	-3 840 210,08
Ersättningsansvaret sammanlagt		<u>45 718 652,68</u>	<u>50 242 412,92</u>
Utjämningsbelopp		<u>48 440 221,00</u>	<u>44 469 063,00</u>
Försäkringsteknisk ansvarsskuld sammanlagt		<u>118 477 103,68</u>	<u>117 214 046,92</u>
Avsättningar			
Övriga avsättningar	11	9 411,09	0,00
Obligatoriska reserveringar sammanlagt		<u>9 411,09</u>	<u>0,00</u>
Skulder	13		
Av direktförsäkringsverksamhet		1 088 584,60	1 076 056,02
Av återförsäkringsverksamhet		5 069,58	5 990,49
Övriga skulder		4 327 982,56	3 944 412,31
Skulder sammanlagt		<u>5 421 636,74</u>	<u>5 026 458,82</u>
Resultatregleringar	13	2 044 306,41	1 832 822,08
PASSIVA SAMMANLAGT		<u><u>203 245 204,64</u></u>	<u><u>192 512 385,29</u></u>

8.3 Indirekt finansieringsanalys, LokalTapiola Österbotten

	2023	2022
Rörelseverksamhetens kassaflöde		
Vinst av den egentliga verksamheten	11 700 765,40	8 884 173,71
Korrektivposter		
Förändring av försäkringsteknisk ansvarsskuld	1 263 056,76	-257 829,69
Nedskrivning och uppskrivning av placeringar	-3 737 832,83	5 897 139,21
Förändring i obligatoriska avsättningar	9 411,09	0,00
Avskrivningar enligt plan	968 641,07	981 363,05
Övriga korrektivposter	-203 962,22	-1 154 615,33
<i>Kassaflöde före förändring av rörelsekapital</i>	10 000 079,27	14 350 230,95
Förändring av rörelsekapital:		
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga räntefria rörelsefordringar	-1 637 870,39	-532 994,08
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga räntefria skulder	606 662,25	1 922 657,60
<i>Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter</i>	8 968 871,13	15 739 894,47
Betalda direkta skatter	-2 444 576,15	-1 773 907,57
Rörelseverksamhetens kassaflöde sammanlagt	6 524 294,98	13 965 986,90
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i placeringar (exkl. likvida medel)	-2 485 885,11	-13 725 269,04
Överlåtelseinkomster av placeringar (exkl. likvida medel)	203 962,22	1 154 615,33
Investeringar och överlåtelseinkomster i immateriella och materiella tillgångar samt andra tillgångar (netto)	-1 729 993,75	-823 969,85
Investeringarnas kassaflöde sammanlagt	-4 011 916,64	-13 394 623,56
Finansieringens kassaflöde		
Betalda dividender/räntor på garantikapital och övrig vinstutdelning	-402 500,00	-909 626,61
Finansieringens kassaflöde sammanlagt	-402 500,00	-909 626,61
Förändring av likvida medel	2 109 878,34	-338 263,27
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	2 935 757,32	3 274 020,59
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	5 045 635,66	2 935 757,32

8.4 Nyckeltal, LokalTapiola Österbotten

Allmänna nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelseresultat	15,7	10,2	10,6	6,7	10,8
Totalresultat	19,0	-3,7	19,4	10,4	20,0
Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital (till verkliga värden) i procent	5,1	-6,5	6,9	3,1	9,6
Avkastning på totalkapitalet, %	8,9	-1,7	9,6	5,7	11,9
Antalet anställda i genomsnitt under räkenskapsperioden	98	92	92,5	90,6	88,6
Antal anställda i förhållande till lönesumman	98	92	92,5	90,6	88,6
Nyckeltal för skadeförsäkringens ekonomiska utveckling					
Premieinkomst	59,9	56,1	53,4	50,9	48,2
Skadekvot utan beräkningsräntekostnad, %	57,9	56,6	64,0	65,2	65,1
Skadekvot, %	58,3	56,9	64,7	66,1	66,1
Driftskostnadsprocent	26,8	25,3	23,4	24,4	23,6
Totalkostnadsprocent utan beräkningsräntekostnad	84,7	81,9	87,4	89,7	88,8
Totalkostnadsprocent	85,1	82,2	88,1	90,5	89,7

8.5 Bilageuppgifter, LokalTapiola Österbotten

Noter till resultaträkningen, LokalTapiola Österbotten

1. Premieinkomst	2023	2022
Direktförsäkring		
Från Finland	59 916 026,75	56 125 435,36
Direktförsäkring sammanlagt	59 916 026,75	56 125 435,36
<i>Premieinkomst före avdrag för återförsäkrares andel</i>	<u>59 916 026,75</u>	<u>56 125 435,36</u>
Poster som dragits av från premieinkomsten	2023	2022
Kreditförluster på avgiftsfordringar	88 696,53	90 791,31
Fördelningsavgifter	1 570 680,09	1 415 764,73
Premieskatt	12 511 966,85	12 043 630,89
Brandskyddsavgift	201 335,49	204 832,03
Trafiksäkerhetsavgift	165 327,83	118 645,92
<i>Sammanlagt</i>	<u>14 538 006,79</u>	<u>13 873 664,88</u>

2. Resultat enligt försäkringsklassgrupp

		Premieinkomst före återförsäkrarens andel	Premieintäkter före återförsäkrarens andel	Ersättningskost nader före återförsäkrarens andel	Driftskostnader före återförsäkrarens provisioner och vinstdelar	Återförsäkrarens andel	Försäkringstekni skt bidrag före nettointäkter av placeringsverksa mheten
Övriga olycksfall och sjukdom	2023	8 921 755,96	8 591 948,96	-4 746 700,44	-2 285 479,60	-18 903,54	1 540 865,38
	2022	8 481 971,87	8 290 238,87	-3 428 102,74	-1 999 781,44	-15 660,02	2 846 694,67
	2021	8 024 409,52	7 898 561,52	-2 717 595,14	-1 412 216,84	-15 542,63	3 753 206,91
Motorfordonsansvar	2023	12 766 499,38	12 329 508,38	-2 952 409,03	-3 183 617,13	-1 310 286,59	4 883 195,63
	2022	11 796 604,14	11 440 375,14	-2 934 277,36	-2 791 641,16	-1 029 954,05	4 684 502,57
	2021	11 079 027,12	10 871 316,12	-7 278 527,23	-2 376 130,20	-878 824,46	337 834,23
Landfordon	2023	13 931 938,37	13 432 445,37	-11 052 757,25	-3 424 433,05	-45 044,34	-1 089 789,27
	2022	12 806 227,34	12 502 964,34	-9 288 624,29	-3 052 015,38	-32 094,80	130 229,87
	2021	12 208 202,20	11 891 352,20	-8 532 689,43	-3 064 811,21	-18 636,18	275 215,38
Fartyg, luftfartyg, spårbundna fordon och transport	2023	1 284 743,71	1 236 096,71	-686 172,98	-319 573,45	-815,36	229 534,92
	2022	1 140 145,76	1 056 487,76	-572 993,35	-261 716,42	-646,62	221 131,37
	2021	995 904,12	948 044,12	-652 459,76	-233 166,03	-554,30	61 864,03
Brand och annan skada på egendom	2023	19 418 237,86	19 009 173,86	-11 200 543,92	-4 996 552,21	-1 003 684,82	1 808 392,91
	2022	18 571 000,62	18 299 008,62	-11 809 624,64	-4 490 784,37	-862 925,20	1 135 674,41
	2021	17 927 977,68	17 612 972,68	-10 763 673,49	-4 553 948,86	-1 366 058,99	929 291,34
Ansvar	2023	1 566 161,84	1 525 264,84	-941 523,68	-410 446,96	-16 827,89	156 466,31
	2022	1 448 183,69	1 424 295,69	-1 216 486,68	-367 745,15	-14 674,75	-174 610,89
	2021	1 389 639,89	1 365 807,89	-1 436 354,59	-224 753,05	-15 953,18	-311 252,93
Rättsskydd	2023	1 380 295,80	1 337 121,80	-442 656,21	-351 379,27	0,00	543 086,32
	2022	1 275 340,24	1 238 023,24	-449 366,39	-308 691,05	0,00	479 965,80
	2021	1 193 884,12	1 163 394,12	-389 211,01	-117 784,96	0,00	656 398,15
Övriga	2023	646 393,83	639 437,83	-243 150,30	-174 175,17	-55 461,91	166 650,45
	2022	605 961,70	593 628,70	-442 215,59	-148 976,96	-47 636,60	-45 200,45
	2021	548 057,08	533 940,08	-226 250,27	-36 056,59	-39 636,34	231 996,88
Direktförsäkring sammanlagt	2023	59 916 026,75	58 100 997,75	-32 265 913,81	-15 145 656,84	-2 451 024,45	8 238 402,65
	2022	56 125 435,36	54 845 022,36	-30 141 691,04	-13 421 351,93	-2 003 592,04	9 278 387,35
	2021	53 367 101,73	52 285 388,73	-31 996 760,92	-12 018 867,74	-2 335 206,08	5 934 553,99
Sammanlagt	2023	59 916 026,75	58 100 997,75	-32 265 913,81	-15 145 656,84	-2 451 024,45	8 238 402,65
	2022	56 125 435,36	54 845 022,36	-30 141 691,04	-13 421 351,93	-2 003 592,04	9 278 387,35
	2021	53 367 101,73	52 285 388,73	-31 996 760,92	-12 018 867,74	-2 335 206,08	5 934 553,99
Förändring av utjämningsbeloppet	2023						-3 971 158,00
	2022						-1 285 019,00
	2021						-1 666 153,00
Försäkringstekniskt bidrag	2023						4 267 244,65
	2022						7 993 368,35
	2021						4 268 400,99

3. Driftskostnader samt bilageuppgifter gällande personal och medlemmar i förvaltningsorgan

3.1 Totala driftskostnader enligt verksamhet

	2023	2022
Utbetalda ersättningar	4 619 166,39	3 950 375,32
Driftskostnader	14 763 774,33	13 215 505,74
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	355 961,33	332 758,17
Övriga kostnader	1 343 152,92	849 807,61
<i>Sammanlagt</i>	<u>21 082 054,97</u>	<u>18 348 446,84</u>

3.2 Driftskostnader i resultaträkningen	2023	2022
Anskaffningsutgifter för försäkringar		
Provisioner för direktförsäkring	1 578 757,17	1 256 309,18
Övriga anskaffningsutgifter för försäkringar	5 981 322,10	5 248 753,38
	<u>7 560 079,27</u>	<u>6 505 062,56</u>
Kostnader för skötsel av försäkringar	4 709 149,73	4 364 380,89
Förvaltningskostnader	2 876 427,84	2 551 908,48
Provision och vinstandelar för avgiven återförsäkring	-381 882,51	-205 846,19
<i>Sammanlagt</i>	<u>14 763 774,33</u>	<u>13 215 505,74</u>

3.3 Bilageuppgifter gällande personal och medlemmar i förvaltningsorgan

3.3.1 Personalkostnader	2023	2022
Löner och arvoden	6 298 853,95	5 347 640,66
Pensionskostnader	1 050 380,81	998 894,52
Övriga lönebikostnader	268 008,30	163 351,03
<i>Sammanlagt</i>	<u>7 617 243,06</u>	<u>6 509 886,21</u>

3.3.2 Ledningens löner och arvoden, pensionsförbindelser, lån och lånevillkor samt ställda säkerheter och

Verkställande direktör och vice verkställande direktör/verkställande direktörens ställföreträdare		
Löner och arvoden	390 858,24	254 125,60
Pensionsförbindelser	Verkställande direktörens och vice verkställande direktörens /verkställande direktörens suppelants pensionsålder/avgångsålder enligt lag.	
Beviljade penninglån och villkor för lånen	Penninglån har inte beviljats	
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	Säkerheter och ansvarsförbindelser har inte ställts	
Styrelse och styrelsesuppleanter		
Löner och arvoden	161 046,00	163 096,00
Pensionsförbindelser	Pensionsåldern/avgångsåldern för av bolaget anställda /verkställande direktörens suppelants pensionsålder/avgångsålder bestäms enligt lag.	
Beviljade penninglån och villkor för lånen	Penninglån har inte beviljats	
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	Säkerheter och ansvarsförbindelser har inte ställts	
Förvaltningsråd och förvaltningsrådets suppleanter		
Löner och arvoden	70 350,00	63 400,00
Pensionsförbindelser	Inga pensionsförbindelser	
Beviljade penninglån och villkor för lånen	Penninglån har inte beviljats	
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	Säkerheter och ansvarsförbindelser har inte ställts	

3.3.3 Antalet anställda i genomsnitt under räkenskapsperioden

Personal	98	92
----------	----	----

3.4 Revisorarvoden enligt uppdragsgrupper

	2023	2022
Revision	11 025,41	8 787,04
Övriga tjänster	36 459,13	0,00
<i>Sammanlagt</i>	<u>47 484,54</u>	<u>8 787,04</u>

4. Specifikation av nettointäkter av placeringsverksamheten samt specifikation av övriga intäkter och kostnader

4.1 Specifikation av nettointäkterna av placeringsverksamheten

Intäkter av placeringsverksamheten	2023	2022
Intäkter av placeringar i företag inom samma koncern		
Dividendintäkter	2 269 922,80	1 548 718,60
Ränteintäkter	229,75	0,00
<i>Sammanlagt</i>	<u>2 270 152,55</u>	<u>1 548 718,60</u>
Intäkter av fastighetsplaceringar i andra företag		
Övriga intäkter	73 943,40	120 345,53
<i>Sammanlagt</i>	<u>73 943,40</u>	<u>120 345,53</u>
Intäkter av övriga placeringar		
Dividendintäkter	300 454,15	3 484 897,81
Ränteintäkter	156 868,15	58 411,87
Övriga intäkter	596 628,20	490 260,61
<i>Sammanlagt</i>	<u>1 053 950,50</u>	<u>4 033 570,29</u>
<i>Sammanlagt</i>	3 398 046,45	5 702 634,42
Återförda nedskrivningar	4 596 028,63	295 567,85
Försäljningsvinster	1 478 421,15	1 908 473,61
<i>Intäkter av placeringsverksamheten sammanlagt</i>	9 472 496,23	7 906 675,88
Kostnader för placeringsverksamheten		
Kostnader för fastighetsplaceringar		
Andra företag	-226 585,86	-220 652,60
<i>Sammanlagt</i>	<u>-226 585,86</u>	<u>-220 652,60</u>
Kostnader för övriga placeringar	-297 879,41	-246 663,36
Räntekostnader och övriga kostnader för främmande kapital		
Företag inom samma koncern	-12 694,84	0,00
Andra företag	-118 329,06	-55 104,05
<i>Sammanlagt</i>	<u>-131 023,90</u>	<u>-55 104,05</u>
<i>Sammanlagt</i>	-655 489,17	-522 420,01
Nedskrivningar och avskrivningar		
Nedskrivningar	-858 195,80	-6 192 707,06
Byggnadsavskrivningar enligt plan	0,00	-1 135,22
<i>Sammanlagt</i>	<u>-858 195,80</u>	<u>-6 193 842,28</u>
Försäljningsförluster	-1 274 458,93	-753 858,28
<i>Kostnader för placeringsverksamheten sammanlagt</i>	-2 788 143,90	-7 470 120,57
<i>Nettointäkter av placeringsverksamheten före uppskrivningar och korrigerering av dessa</i>	6 684 352,33	436 555,31
<i>resultaträkningen</i>	<u>6 684 352,33</u>	<u>436 555,31</u>

4.2 Specifikation av övriga intäkter och kostnader

Övriga intäkter	2023	2022
Intäkter från tjänsteförsäljning och anknytande verksamhet	2 057 580,83	1 284 825,26
Övriga intäkter	62 292,87	34 427,83
<i>Sammanlagt</i>	<u>2 119 873,70</u>	<u>1 319 253,09</u>
Övriga kostnader		
Kostnader för tjänsteförsäljning och anknytande verksamhet	-1 343 152,92	-849 807,61
Övriga kostnader	-27 552,36	-15 195,43
<i>Sammanlagt</i>	<u>-1 370 705,28</u>	<u>-865 003,04</u>

Noter till balansräkningen, LokalTapiola Österbotten

5. Placeringarnas verkliga värde och värderingsdifferens

Placeringar	2023		
	Återstående anskaffningsutgift	Bokföringsvärde	Verkliga värde
Fastighetsplaceringar			
Övriga fastighetsaktier	3 201 890,05	3 201 890,05	3 324 491,13
	<u>3 201 890,05</u>	<u>3 201 890,05</u>	<u>3 324 491,13</u>
Placeringar i företag inom samma koncern			
Aktier och andelar	62 837 442,57	62 837 442,57	67 418 642,78
	<u>62 837 442,57</u>	<u>62 837 442,57</u>	<u>67 418 642,78</u>
Övriga placeringar			
Aktier och andelar	112 850 600,83	112 850 600,83	128 030 095,22
Finansmarknadsinstrument	900 000,01	900 000,01	902 642,71
	<u>113 750 600,84</u>	<u>113 750 600,84</u>	<u>128 932 737,93</u>
	<u>179 789 933,46</u>	<u>179 789 933,46</u>	<u>199 675 871,84</u>
Värderingsdifferens (differens mellan verkligt värde och bokföringsvärde)			<u>19 885 938,38</u>

Placeringar	2022		
	Återstående anskaffningsutgift	Bokföringsvärde	Verkliga värde
Fastighetsplaceringar			
Övriga fastighetsaktier	2 671 639,63	2 671 639,63	2 758 530,00
	<u>2 671 639,63</u>	<u>2 671 639,63</u>	<u>2 758 530,00</u>
Placeringar i företag inom samma koncern			
Aktier och andelar	58 454 888,53	58 454 888,53	63 323 227,95
	<u>58 454 888,53</u>	<u>58 454 888,53</u>	<u>63 323 227,95</u>
Övriga placeringar			
Aktier och andelar	111 406 415,64	111 406 415,64	123 041 542,55
Finansmarknadsinstrument	1 033 271,72	1 033 271,72	1 027 410,45
	<u>112 439 687,36</u>	<u>112 439 687,36</u>	<u>124 068 953,00</u>
	<u>173 566 215,52</u>	<u>173 566 215,52</u>	<u>190 150 710,95</u>

I den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrument ingår:

Skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningsutgiften, periodiserad som ränteintäkter (+) eller som en minskning (-) av dessa 481,39

Värderingsdifferens (differens mellan verkligt värde och bokföringsvärde) 16 584 495,43

6. Placeringar i fastigheter

	2023
Förändringar i fastighetsplaceringar:	Fastigheter och fastighetsaktier
Anskaffningsutgift 1.1	2 912 309,37
Ökningar	524 951,65
Minskningar	-26 000,00
Överföringar mellan poster	61 298,77
Anskaffningsutgift 31.12	<u>3 472 559,79</u>
Nedskrivningar 1.1	-240 669,74
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-30 000,00
Nedskrivningar 31.12	<u>-270 669,74</u>
Bokföringsvärde 31.12	<u><u>3 201 890,05</u></u>
Fastigheter och fastighetsaktier i eget bruk:	
Återstående anskaffningsutgift	1 816 392,84
Bokföringsvärde	1 816 392,84
Verkliga värde	1 816 392,84

7. Placeringar i företag inom samma koncern och ägarintresseföretag

Aktier och andelar i företag inom samma koncern	2023	2022
Anskaffningsutgift 1.1	59 240 892,98	49 893 940,06
Ökningar	5 074 677,21	11 293 073,63
Minskningar	-943 173,83	-1 946 120,71
Anskaffningsutgift 31.12	<u>63 372 396,36</u>	<u>59 240 892,98</u>
Nedskrivningar 1.1	-786 004,45	-466 474,11
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-85 272,21	-341 951,39
Återförda nedskrivningar	336 322,87	22 421,05
Nedskrivningar 31.12	<u>-534 953,79</u>	<u>-786 004,45</u>
Bokföringsvärde 31.12	<u><u>62 837 442,57</u></u>	<u><u>58 454 888,53</u></u>
Sammanlagt	<u><u>62 837 442,57</u></u>	<u><u>58 454 888,53</u></u>

7.1 Placeringar i företag som hör till LokalTapiola-gruppens koncernbokslut

Aktier och andelar, anläggningstillgångar		Hemort	Andel av aktier %	Eget kapital	Räkenskapsperiodens vinst/förlust
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3)	Esbo	1,4	745 350 325,58	73 881 193,69
LähiTapiola Palvelut Oy	3)	Esbo	0,8	13 559 515,69	3 424 562,99
LähiTapiola Rahoitus Oy	3)	Esbo	2,3	108 584 461,58	1 506 571,72
LähiTapiola Varainhoito Oy	3)	Esbo	0,6	69 082 846,73	-4 491 713,39
Sammanlagt				936 577 149,58	74 320 615,01

Aktier och andelar, placeringstillgångar		Hemort	Andel av aktier %	Eget kapital	Räkenskapsperiodens vinst/förlust
LähiTapiola Aluekiinteistö Ky -koncern	3)	Esbo	1,9	75 976 386,22	-5 960 983,43
LähiTapiola Kiinteistösjöjous I Ky	3)	Esbo	2,6	23 664 786,88	540 856,13
LähiTapiola KR PK2 Ky -koncern	3)	Esbo	2,3	12 945 870,51	-1 793 205,35
LähiTapiola Pääomasijoitus GP Oy	3)	Esbo	1,3	354,71	-68,50
LähiTapiola Pääomasijoitus I Ky	3)	Esbo	1,3	69 149 885,83	5 403 947,01
LähiTapiola Pääomasijoitus II Ky	3)	Esbo	1,5	189 236 716,13	10 950 872,89
LähiTapiola Pääomasijoitus III Ky	3)	Esbo	1,4	74 314 628,14	3 196 732,79
LähiTapiola Pääomasijoitus IV Ky	3)	Esbo	1,2	210 501 815,28	4 878 641,78
LähiTapiola Pääomasijoitus V Ky	3)	Esbo	2,4	54 696 477,25	-4 321 879,67
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	3)	Esbo	3,3	556 517 019,43	18 154 569,24
LähiTapiola Tampereen Tornit Ky	3)	Esbo	2,2	41 683 912,15	-831 331,45
LähiTapiola Tontit GP I Oy	3)	Esbo	3,0	138 855,13	4 428,48
LähiTapiola Tontit I Ky	3)	Esbo	3,0	43 663 936,93	2 563 936,85
LähiTapiola Tontit II Ky	3)	Esbo	4,9	54 021 491,21	2 011 572,47
LähiTapiola Velkasijoitus I Ky	3)	Esbo	1,5	166 660 584,42	11 865 266,73
LähiTapiola Velkasijoitus II Ky	3)	Esbo	1,4	189 261 147,27	7 387 050,11
LähiTapiola Velkasijoitus III Ky	3)	Esbo	1,4	10 599 937,31	-294 273,25
LähiTapiola Yhteiset Kiinteistö Ky	3)	Esbo	3,6	172 177 672,51	466 579,72
LähiTapiola Yritysrahoitus I Ky	3)	Esbo	2,3	617 121 523,74	34 745 086,02
Tapiola KR IV Ky	3)	Esbo	1,3	759 254,60	-91 183,26
Sammanlagt				2 563 092 255,65	88 876 615,31

LähiTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag har dessutom investerat i 0 (0) bostads- eller fastighetsbolag vilka hör till LokalTapiola-gruppens koncernbokslut, av vilka 0 (0) är dess egna dotterbolag.

1) Dotterbolag

2) Ett dotterbolag som hör till LokalTapiola-gruppens koncernbokslut och är ett ägarintresseföretag till rapportör.

3) Ett dotterbolag som hör till LokalTapiola-gruppens koncernbokslut och är en övrig placering till rapportör.

4) Ett dotterbolag som hör till LokalTapiola-gruppens koncernbokslut och inte konsolideras.

7.2 Övriga placeringar

Värdepapper	Andel av aktier %	Antal	Bokföringsvärde	Verkliga värde	Hemstat
Inhemskas företag, noterade					
Neste Oyj	0,00	21 000,00	82 943,05	676 410,00	Finland
Muut		89 370,00	839 093,57	1 674 523,12	
Sammanlagt		110 370,00	922 036,62	2 350 933,12	
Inhemskas företag, onoterade					
Övriga		150,00	5 100,00	5 100,00	
Sammanlagt		150,00	5 100,00	5 100,00	

Investeringsfonder				
BNP Paribas Global Senior Corporate Loans	1 366 693,81	1 366 693,81		Frankrike
CapMan Nordic Property Income Fund E	897 788,56	897 788,56		Finland
LähiTapiola Eurooppa HY ESG A	6 013 155,61	6 013 155,61		Finland
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi A	5 756 114,80	7 153 408,06		Finland
LähiTapiola Eurooppa Keskisuuret ESG A	3 660 017,90	3 864 632,31		Finland
LähiTapiola High Yield A	6 735 937,36	7 232 293,06		Finland
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A	799 104,59	1 020 103,22		Finland
LähiTapiola Kasvu ESG A	826 874,05	1 090 371,33		Finland
LähiTapiola Kehittyvät Aasia ESG A	3 245 870,93	3 854 967,19		Finland
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A	9 905 982,47	9 905 982,47		Finland
LähiTapiola Kestävä Ympäristö A	1 443 486,84	1 771 361,65		Finland
LähiTapiola Korkomaailma A	2 954 602,38	3 304 243,16		Finland
LähiTapiola Kuluttaja ESG A	529 859,63	704 512,12		Finland
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A	2 680 609,71	2 680 609,71		Finland
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A	4 684 511,62	5 576 467,24		Finland
LähiTapiola Pohjoismaat ESG A	3 342 433,30	4 156 096,19		Finland
LähiTapiola Reaalikorko ESG A	3 101 468,90	3 101 468,90		Finland
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A	1 553 993,42	1 676 758,90		Finland
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi A	3 563 906,32	5 440 028,06		Finland
LähiTapiola USA Keskisuuret ESG A	1 909 974,41	3 048 156,08		Finland
LähiTapiola Yhteisö Eurooppa ESG IV B	6 403 329,70	8 012 204,11		Finland
LähiTapiola Yhteisö Pitkäkorko ESG IV B	5 290 826,69	5 290 826,69		Finland
LähiTapiola Yhteisö USA ESG IV B	3 855 451,64	5 421 981,98		Finland
LähiTapiola Yhteisö Yrityskorko ESG IV B	1 012 027,55	1 012 027,55		Finland
LähiTapiola Yrityskorko ESG A	604 111,78	654 272,76		Finland
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund	3 231 275,14	3 231 275,14		Irland
S-Pankki Fenno Osake	1 054 470,09	1 590 505,82		Finland
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake	1 798 637,84	2 163 887,10		Finland
Seligson & Co Kehittyvät Markkinat A	1 830 000,00	1 869 985,50		Finland
Xtrackers MSCI Emerging Markets UCITS ETF	1 919 525,04	1 919 525,04		Luxemburg
iShares EUR Govt Bond 15-30yr UCITS ETF	2 594 677,69	2 618 560,00		Irland
Ålandsbanken Tuulivoima C	1 999 999,99	1 999 999,99		Finland
Muut	2 523 709,27	2 692 560,59		
Sammanlagt	99 090 429,03	112 336 709,90		
Kapitalplaceringsfonder				
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky	1 657 266,00	1 657 266,00		Finland
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky	1 330 347,43	1 330 347,43		Finland
LähiTapiola Yhteiskuntakiinteistöt Suomi Ky	794 248,20	794 248,20		Finland
Tuohex Kiinteistörahasto I Ky	6 129 698,98	6 129 698,98		Finland
WasaGroup Fund III Ky	912 520,63	1 180 643,39		Finland
Muut	2 008 953,96	2 245 148,20		
Sammanlagt	12 833 035,20	13 337 352,20		
Övriga placeringar, aktier och andelar sammanlagt	110 520,00	112 850 600,85	128 030 095,22	

8. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar

2023

	Immateriella rättigheter och utgifter med lång verkningstid	Förskottsbeta- ningar	Maskiner och inventarier
Anskaffningsutgift 1.1	7 668 107,21	617 521,96	996 530,33
Ökningar	138 476,00	1 805 250,58	0,00
Minskningar	-572 570,00	0,00	0,00
Överföringar mellan poster	249 196,00	-249 196,00	0,00
Anskaffningsutgift 31.12	7 483 209,21	2 173 576,54	996 530,33
Akkumulerade avskrivningar 1.1	-3 405 098,80	0,00	-657 041,01
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	419 884,67	0,00	0,00
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-883 768,71	0,00	-84 872,36
Akkumulerade avskrivningar 31.12	-3 868 982,84	0,00	-741 913,37
Bokföringsvärde 31.12	3 614 226,37	2 173 576,54	254 616,96

9. Förändringar av eget kapital och specifikation av uppskrivningsfond

9.1 Förändringar av eget kapital

	1.1.2023	Ökningar	Minskningar	31.12.2023
Grundfond	5 177 805,35	0,00	0,00	5 177 805,35
Garantikapital	9 441 435,44	0,00	0,00	9 441 435,44
Säkerhetsfond	45 855 867,38	7 110 266,14	-250 000,00	52 716 133,52
Dispositionsfond	853 683,16	250 000,00	-402 500,00	701 183,16
Räkenskapsperiodens vinst	7 110 266,14	9 256 189,25	-7 110 266,14	9 256 189,25
<i>Förändringar i eget kapital sammanlagt</i>	68 439 057,47	16 616 455,39	-7 762 766,14	77 292 746,72

9.2 Kalkyl över utdelningsbara medel

31.12.2023

Räkenskapsperiodens vinst	9 256 189,25
+ Övrigt fritt eget kapital	
Säkerhetsfond	52 716 133,52
Dispositionsfond	701 183,16
<i>Såsom vinst utdelningsbara medel sammanlagt</i>	62 673 505,93

10. Ersättningsansvar

2023

2022

Ersättningsansvarets tillräcklighet

Övriga olycksfall och sjukdom	-175 996,03	118 607,40
Motorfordonsansvar	6 424 811,91	4 676 882,09
Landfordon	196 533,23	179 862,25
Fartyg, luftfartyg, spårbundna fordon och transport	88 393,06	-11 277,30
Brand och annan skada på egendom	848 483,42	145 603,64
Ansvar	-101 391,47	-218 942,02
Rättsskydd	-32 239,65	-103 447,41
Övriga	115 654,51	61 437,76
	7 364 248,98	4 848 726,41

11. Övriga avsättningar	2023	2022
Dröjsmålsrättesreservering för skadefall som inte handlaggts	1 443,00	0,00
Självriskreservering för arbetslöshetsskydd	7 968,09	0,00
	<u>9 411,09</u>	<u>0,00</u>
12. Latenta skatteskulder	2023	2022
Skatteskuld beräknad på värderingsdifferenser som sannolikt utfaller inom följande år	988 350,00	824 550,00
	<u>988 350,00</u>	<u>824 550,00</u>
13. Fordringar och skulder		
13.1 Specifikation av fordringar	2023	2022
Fordringar hos företag inom samma koncern		
Övriga fordringar	13 965,87	12 746,75
	<u>13 965,87</u>	<u>12 746,75</u>
13.2 Specifikation av skulder	2023	2022
Skulder till företag inom samma koncern		
Leverantörsskulder	410 983,00	412 049,00
Övriga skulder	270 828,03	174 100,11
	<u>681 811,03</u>	<u>586 149,11</u>
13.3 Specifikation av passiva resultatregleringar	2023	2022
Skulder till personal	1 342 799,91	1 384 518,45
Övriga passiva resultatregleringar	701 506,50	448 303,63
	<u>2 044 306,41</u>	<u>1 832 822,08</u>

14. Noter om säkerheter och ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelser och ansvar som inte ingår i balansräkningen	2023	2022
Leasingansvar		
Belopp att betala under pågående räkenskapsperiod	19 465,38	18 537,80
Belopp att betala under de följande åren	55 183,81	20 628,22
	<u>74 649,19</u>	<u>39 166,02</u>
Hyresansvar		
Belopp att betala under pågående räkenskapsperiod	163 156,00	256 512,62
Belopp att betala under de följande åren	226 406,84	553 133,78
	<u>389 562,84</u>	<u>809 646,40</u>
Medvärdeskattansvar		
I anslutning till gruppregistrering av medvärdebeskattningen		
Koncernföretag	736 312,56	866 706,20
Samarbetsföretag	2 204 566,88	1 603 256,12
	<u>2 940 879,44</u>	<u>2 469 962,32</u>
<i>Medvärdeskattansvar med ett positivt tecken = moms-skuld</i>		
<i>Medvärdeskattansvar med ett negativt tecken = moms-fördran</i>		
Justeringsansvar för fastighetsinvesteringar enligt 120 § i medvärdeskattelagen		
- 10 års justeringsperiod		
Andra företag inom gruppen	66 872 306,53	78 779 260,49
	<u>66 872 306,53</u>	<u>78 779 260,49</u>
Övriga ansvarsförbindelser		
Placeringsförbindelser	26 047 428,10	33 573 431,16
	<u>26 047 428,10</u>	<u>33 573 431,16</u>

LokalTapiola Skadebolag och regionbolagen har ingått ett avtal om solidariskt ansvar vilket definierar principerna för säkerställandet av solvensen i bolagen som ingår i gruppen som LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag leder. Ytterligare information om avtalet om solidariskt ansvar finns i verksamhetsberättelsens sektion Solvens och riskhantering.

15. Närståendelån och transaktioner med närstående

Bolagets register över närståendekretsar har uppgjorts enligt definitionen på närståendekretsar i FBL.

Bolaget har inte transaktioner med närstående vilka skulle ha gjorts på andra villkor än sedvanliga handelsvillkor.

Bolaget har inte beviljat lån till närståendekretsar.

Om ansvarsförbindelse i anknytning till gruppregistrering av mervärdesskatt berättas i bilaga 14.

Resultatanalys och övriga noter, LokalTapiola Österbotten

Resultatanalys

	2023	2022	Förändring	€1 000 Förändring %
Premieintäkter	55 112	52 191	2 921	5,6 %
Ersättningskostnader	-32 110	-29 697	-2 413	8,1 %
Driftskostnader	-14 764	-13 216	-1 548	11,7 %
Försäkringstekniskt bidrag före förändring av utjämningsbeloppet	8 238	9 278	-1 040	-11,2 %
Placeringsverksamhetens intäkter och kostnader samt uppskrivningar och korrigerings av dem	6 684	437	6 248	1431,2 %
Övriga intäkter och kostnader	749	454	295	64,9 %
Rörelsevinst	15 672	10 169	5 503	54,1 %
Förändring av utjämningsbeloppet	-3 971	-1 285	-2 686	209,0 %
Vinst före bokslutsdispositioner och skatter	11 701	8 884	2 817	31,7 %
Inkomstskatter och övriga direkta skatter	-2 445	-1 774	-671	37,8 %
Periodens vinst	9 256	7 110	2 146	30,2 %
Rörelsevinst	15 672	10 169	5 503	54,1 %
Förändring av värderingsdifferenser	3 301	-13 911	17 212	-123,7 %
Totalresultat	18 973	-3 742	22 715	-607,1 %

Placeringsfördelning enligt gängse värden

Allokering enligt verkliga värden 1.1 - 31.12.2023

	Grundallokering				Riskallokering		
	31.12.2023		31.12.2022		31.12.2023		31.12.2022
	milj. euro	%	milj. euro	%	milj. euro	%	%
Ränteplaceringar sammanlagt	59,0	28,8	65,0	33,7	59,0	28,8	33,7
Lånefordringar ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligationslån	53,5	26,1	61,4	31,8	53,5	26,1	31,8
Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar ^{1) 2)}	5,5	2,7	3,7	1,9	5,5	2,7	1,9
Aktieplaceringar sammanlagt	109,5	53,5	94,9	49,2	109,5	53,5	49,2
Noterade aktier ³⁾	56,0	27,4	43,9	22,7	56,0	27,4	22,7
Kapitalinvesteringar ⁴⁾	49,5	24,2	47,0	24,3	49,5	24,2	24,3
Onoterade aktier ⁵⁾	4,0	2,0	4,1	2,1	4,0	2,0	2,1
Fastighetsplaceringar sammanlagt	34,3	16,7	31,1	16,1	34,3	16,7	16,1
Direkta fastighetsplaceringar	3,3	1,6	2,8	1,4	3,3	1,6	1,4
Fastighetsplaceringsfonder och kollektiva investeringar	30,9	15,1	28,4	14,7	30,9	15,1	14,7
Övriga placeringar	2,0	1,0	2,0	1,0	2,0	1,0	1,0
Hedge-fondplaceringar ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Placeringar i nyttigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga placeringar ⁷⁾	2,0	1,0	2,0	1,0	2,0	1,0	1,0
Placeringar sammanlagt	204,8	100,0	193,1	100,0	204,8	100,0	100,0
Derivatens inverkan ⁹⁾							
Placeringar till verkliga värden sammanlagt	204,8	100,0	193,1	100,0	204,8	100,0	100,0

Obligation sportföljens modifierade duration

4,8
-----

1) Inkluderar influtna räntor

2) Inkluderar kassa och bank samt köpeskillingsfordringar och köpeskillingsskulder.

3) Inkluderar även blandfonder om dessa inte kan hänföras annanstans

4) Inkluderar kapitalfonder och mezzaninfonder samt infrastrukturinvesteringar

5) Inkluderar även onoterade fastighetsplaceringsbolag

6) Inkluderar alla typer av hedge-fondandelar oberoende av fondens strategi

7) Inkluderar poster som inte kan hänföras till andra placeringslag

8) Riskallokeringen kan presenteras per jämförelseperiod i takt med att data insamlas (inte retroaktivt).

Om siffrorna presenteras per jämförelseperiod och perioderna inte är helt jämförbara ska detta meddelas.

9) Inkluderar derivatens inverkan på skillnaden mellan risk- och grundallokeringen. Derivatens inverkan kan vara +/-.

Efter korrigeringen av skillnaden överensstämmer riskallokeringens slutsumma med grundallokeringen.

10) Den proportionella andelen kalkyleras genom att som divisor använda slutsumman i raden "Placeringar till verkliga värden sammanlagt".

Nettointäkt av placeringsverksamhet på sysselsatt kapital

Nettointäkt av placeringsverksamheten för sysselsatt kapital 1.1 - 31.12.2023

	Nettointäkternas marknadsvärde ⁸⁾	Sysselsatt kapital	Avkastnings-% på sysselsatt kapital					
			2023		2022	2021	2020	2019
			milj. euro	milj. euro	%	%	%	%
Ränteplaceringar sammanlagt	4,6	57,8	8,0	-12,0	0,5	1,7	5,9	
Lånefordringar ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	
Obligationslån	4,5	51,8	8,7	-13,1	-0,3	2,0	6,7	
Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar ¹⁾ ²⁾	0,1	6,0	2,2	-1,2	-0,3	-0,1	1,3	
Aktieplaceringar sammanlagt	7,3	103,7	7,1	-5,5	15,0	4,1	14,2	
Noterade aktier ³⁾	5,1	52,8	9,7	-15,1	22,6	6,0	23,7	
Kapitalinvesteringar ⁴⁾	2,3	46,9	4,8	3,6	7,1	2,3	3,3	
Onoterade aktier ⁵⁾	0,0	4,0	-0,4	20,9	3,8	1,8	32,4	
Fastighetsplaceringar sammanlagt	-1,5	33,1	-4,6	7,2	2,4	4,6	8,6	
Direkta fastighetsplaceringar	0,0	3,1	-0,5	2,5	-14,0	18,8	4,4	
Fastighetsplaceringsfonder och kollektiva investeringar	-1,5	30,0	-5,0	7,7	4,4	3,1	9,3	
Övriga placeringar	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4	
Hedge-fondplaceringar ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Placeringar i nyttigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Övriga placeringar ⁷⁾	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4	
Placeringar sammanlagt	10,5	196,7	5,3	-6,4	7,0	3,3	9,7	
Avkastning, kostnader och driftskostnader som icke allokerats till placeringsslag	-0,5						0,0	
Nettointäkt av placeringsverksamheten till verkliga värden	10,0	196,7	5,1	-6,5	6,9	3,1	9,6	

1) Inkluderar influtna räntor

2) Inkluderar kassa och bank samt köpeskillingsfordringar och köpeskillingsskulder.

3) Inkluderar även blandfonder om dessa inte kan hänföras annanstans

4) Inkluderar kapitalfonder och mezzaninfonder samt infrastrukturinvesteringar

5) Inkluderar även onoterade fastighetsplaceringsbolag

6) Inkluderar alla typer av hedge-fondandelar oberoende av fondens strategi

7) Inkluderar poster som inte kan hänföras till andra placeringsslag

8) Förändring av marknadsvärden i början och slutet av rapportperioden - kassaflöden under perioden

Med kassaflöde avses skillnaden mellan försäljning/intäkter och köp/kostnader.

9) Sysselsatt kapital = Marknadsvärde i början av rapportperioden + dagligen/månatligen tidsvägda kassaflöden

9 Redovisningsprinciper för bokslutet

LokalTapiola Österbotten Ömsesidigt Försäkringsbolags (LokalTapiola Österbotten) bokslut är upprättat enligt bokföringslagen, aktiebolagslagen och försäkringsbolagslagen. Dessutom iakttas social- och hälsovårdsministeriets förordning om ett försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut samt bestämmelserna i bokslutsförordningen enligt det som föreskrivs i förordningen ovan samt beslut, bestämmelser och anvisningar som utfärdats av myndigheter som övervakar försäkringsbolag, social- och hälsovårdsministeriet och Finansinspektionen.

9.1 Redovisningsprinciper

9.1.1 Värdering och periodisering av immateriella tillgångar

Andra utgifter med lång verkningstid

Utgifter för grundlig förbättring av lägenheter samt design- och programmeringsutgifter för ITC-system har aktiverats som andra utgifter med lång verkningstid. De presenteras i balansräkningen som anskaffningsutgift minskad med planenliga avskrivningar.

9.1.2 Värdering och periodisering av placeringar

Fastigheter och fastighetsaktier

Byggnader och konstruktioner presenteras i balansräkningen som anskaffningsutgift minskad med planenliga avskrivningar eller så har de bokförts till gängse värde som är lägre än den utgiften.

Fastighetsaktier presenteras i balansräkningen som anskaffningsutgift eller så har de bokförts till gängse värde som är lägre än den utgiften. Värden på fastigheter och fastighetsaktier har eventuellt uppskrivits om deras värde vid utgången av räkenskapsperioden varit permanent väsentligt större än den ursprungliga anskaffningsutgiften. Motposten för uppskrivningen av fastighet eller fastighetsaktie som anses vara placeringstillgång har i resultaträkningen intäktsförts alltsedan år 1978 och uppskrivningar före det har bokförts som bundet eget kapital i uppskrivningsfonden. Motposten för placering som anses vara anläggningstillgång har bokförts som bundet eget kapital i uppskrivningsfonden.

Nedskrivningar av placeringar som gjorts tidigare restitueras när gängse värdet stiger (resultatpåverkande) högst upp till den ursprungliga anskaffningsutgiften.

Aktier och andelar

Aktier och andelar presenteras i balansräkningen som anskaffningsutgift eller gängse värde som är lägre än anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiften beräknas genom att använda genomsnittspriset. Tidigare nedskrivningar restitueras upp till värdet på aktierna och andelarna till den del gängse värdet överstiger bokföringsvärdet.

Utlånade värdepapper ingår i balansräkningen. Uppgifterna om utlånade värdepapper presenteras i noterna till balansräkningen.

Finansmarknadsinstrument

Finansmarknadsinstrument är obligationslån och andra penningmarknadsinstrument. Finansmarknadsinstrument presenteras som anskaffningsutgift i balansräkningen. Anskaffningsutgiften beräknas genom att använda genomsnittspriset. Differensen mellan finansmarknadsinstrumentets nominella värde och anskaffningspriset har periodiserats som ränteintäkt eller som ett avdrag av dem under finansmarknadsinstrumentets maturitet. Motposten har bokförts som ett tillägg eller avdrag av anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrumentet. Värdeändringar som beror på fluktuationer i räntenivån och andra tillfälliga värdeändringar har inte bokförts. Värdeminskningar till följd av andra orsaker har bokförts.

Likaså har restitutioner av värdeminskning bokförts om finansmarknadsinstrumentets gängse värde har senare stigit över den nedskrivna anskaffningsutgiften upp till högst den ursprungliga anskaffningsutgiften.

Lånefordringar, insättningar och depåfordringar inom återförsäkring

Lånefordringar, insättningar och depåfordringar inom återförsäkring presenteras i balansräkningen som nominellt värde eller sannolikt värde som permanent är lägre än det nominella värdet. Värdeändringar som beror på fluktuationer i räntenivån och andra tillfälliga värdeändringar har inte bokförts. Värdeminskningar till följd av andra orsaker har bokförts.

Likaså har restitutioner av värdeminskning bokförts om gängse värdet har senare stigit över den nedskrivna anskaffningsutgiften upp till högst den ursprungliga anskaffningsutgiften.

9.1.3 Fastställande av placeringarnas gängse värden

Fastighetsplaceringar

Som värden på fastigheter och fastighetsaktier används marknadsbaserade gängse värden. Vid värderingen av fastighetsplaceringar används värderingsprinciper enligt IVS (International Valuation Standards) och god fastighetsvärderingssed (s.k. AKA-kriterier) samt de krav dessa ställer på värderingsmetoderna.

Bostadsobjekt värderas i huvudsak enligt en handelsvärdemetod som grundar sig på jämförelseaffärer. Som huvudsaklig värderingsmetod för kontorslokaler används en kassaflödesmetod som grundar sig på avkastningsvärdet. Särskilda objekt värderas enligt en marknadsbaserad värderingsmetod som bäst lämpar sig för objektet. Som gängse värde för fastighetsplaceringar som finansierats med statens bostadslån används överlåtelseersättning enligt 10 § i lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus (1190/1993).

Värdet bestäms, på det sätt som Finansinspektionen förutsätter, av antingen en utomstående auktoriserad fastighetsvärderare eller av experter vid LokalTapiola Fastighetskapitalförvaltning Ab med hjälp av instruktioner och auktering som ges av en utomstående auktoriserad fastighetsvärderare.

Aktier, andelar och finansmarknadsinstrument

Som gängse värde för noterade värdepapper och sådana värdepapper för vilka det finns en marknad har använts den sista transaktionskursen under året, eller om den saknas, köpkursen. Vad gäller andra placeringar så har som gängse värde använts det sannolika överlåtelsepriset, bokföringsvärdet eller värde som grundar sig på substans. Som gängse värde för kapitalplaceringar har använts anskaffningsutgiften eller en uppskattning av fondens gängse värde som förvaltningsbolaget meddelat.

Lånefordringar, insättningar och depåfordringar inom återförsäkring

Som gängse värde för lånefordringar, insättningar och depåfordringar inom återförsäkring har använts det nominella värdet med beaktande av nedsättning av det nominella värdet till det sannolika värdet som kreditförlustrisken förutsätter.

9.1.4 Värdering av fordringar

Premiefordringar

Premiefordringar presenteras i balansräkningen som högst det sannolika värdet. Från det nominella värdet på premiefordringar har avdragits erfarenhetsmässig avskrivning varvid man får deras sannolika värde. En fordring för vilken man sannolikt inte får en betalning bokförs som kreditförlust.

Poster i utlandsvaluta

Fordringar och skulder i utlandsvaluta har omvandlats till den valuta som används i Finland enligt kursen Europeiska Centralbanken publicerade på bokslutsdagen. För andra placeringar har använts kursen vid anskaffningstidpunkten eller en lägre kurs under bokslutsdagen.

Valutakursdifferenser har hänförs som justeringsposter för ifrågavarande intäkter och utgifter. Valutakursdifferenser som gäller pengar och banktillgodoavanden samt poster vilka inte har kunnat hänföras direkt som justering av intäkt eller utgift har bokförts som valutakursvinst eller -förlust i placeringsverksamheten.

9.1.5 Avskrivningar och avskrivningsdifferens

Anskaffningsutgiften för byggnader och till dem anknyttande material, inventarier, immateriella rättigheter och anskaffningsutgift för utgifter med lång verkningstid har aktiverats och bokförs som utgift enligt planenlig avskrivning under försäkringstid.

De uppskattade avskrivningstidpunkterna per tillgångsgrupp är i genomsnitt följande:

Immateriella tillgångar

- Grundliga renoveringar av lägenheter 3–10 år
- Planeringskostnader för ICT-system 5–10 år

Fastigheter

- Bostads-, kontors- och hotellbyggnader 40–50 år
- Varuhus och butiksbyggnader 30–40 år
- Industriella byggnader, lager och liknande byggnader 20–30 år
- Byggnadsmaterial, restvärdesavskrivning 25 %

Inventarier

- Kontorsmaskiner, kontorsmöbler etc., restvärdesavskrivning 25 %

Den inverkan väsentliga grundliga förbättringar av byggnader har på användningstiden bedöms separat. Vad gäller intäktsförda värdeökningar så har avskrivningarna gjorts enligt den ifrågavarande postens användningstid.

Akkumulerad differens mellan totala avskrivningar och planenliga avskrivningar som gjorts i bokföringen antecknats i balansräkningens motsvarande post "Ackumulerade bokslutsdispositioner, avskrivningsdifferens" och pålägg eller avdrag av avskrivningsdifferens under räkenskapsperioden presenteras separat i resultaträkningen.

9.1.6 Övriga poster

Övriga skulder

Övriga skulder än försäkringsteknisk ansvarsskuld antecknas till nominellt värde i balansräkningen.

Direkta skatter

Direkta skatter i resultaträkningen har presenterats enligt prestationsprincipen.

Latenta skatteskulder och -fordringar

Latenta skatteskulder och -fordringar som hänför sig till periodiseringsdifferenser och andra temporära differenser mellan beskattningsbar inkomst och bokföringens resultat presenteras i noterna till bokslutet. I noterna presenteras utifrån värderingsdifferenserna beräknad latent skatteskuld som man tror att sannolikt kommer att realiseras under det följande året.

Skattebaserade reserver

Resultatpåverkande avsättningar och reserver har gjorts enligt bokförings- och skattelagstiftningen.

Avsättningar

Som pensionsavsättningar har från intäkterna avdragits pensionsutgifter som i framtiden orsakas av förpliktelse och eventuella arbetslöshetspensionsutgifter vilka hänför sig till upphörd eller tidigare räkenskapsperiod. Som övriga avsättningar har från intäkterna avdragits dröjsmålsränteersättningar för skador som inte slutbehandlats.

9.1.7 Redogörelse för pensionsskydd och periodisering av pensionsutgifter

Personalens lagstadgade pensionsskydd har ordnats med ArPL-försäkring.

Ett eventuellt tilläggs-pensionsskydd som inkluderar förmånerna ålders-, sjuk- och familjepension samt dödsfallsersättning till anhöriga har ordnats med försäkring. Tilläggs-pensionen ökar i regel pensionen med 0,2 procent per år av den pensionsgrundande årsinkomsten enligt ArPL.

Pensionsåldern för verkställande direktören vid LokalTapiola Österbotten är den ålder som föreskrivs i vid respektive tidpunkt gällande arbetspensionslagstiftning. Andra direktörers pensionsålder/avgångsålder är den ålder som föreskrivs i vid respektive tidpunkt gällande arbetspensionslagstiftning eller en lägre ålder om anställningen avtalats att upphöra före den lagenliga pensionsåldern.

Pensionsförsäkringsavgifter har bokförts som utgift enligt prestationsprincipen.

9.1.8 Försäkringsteknisk ansvarsskuld

Premieansvar

Premieansvar omfattar den del av premieinkomsten som influerar under räkenskapsåret och tidigare år vars motsvarande risk hänför sig till tiden efter räkenskapsåret. En likadan periodisering tillämpas även på arvoden för kommande återförsäkring. Premieansvarsbeloppet beräknas enligt principen pro rata parte temporis. Från premieansvaret har inte avdragits försäkringarnas aktiverade anskaffningsutgifter och premieansvaret inkluderar inte kompletteringsposter för överföringsansvar.

Ersättningsansvar

I ersättningsansvaret ingår ersättningsbeloppen som bolaget ska betala efter räkenskapsåret vilka orsakas av skador och andra försäkringsfall som inträffat under räkenskapsåret eller tidigare. Utjämningsbeloppet ingår i ersättningsansvaret. Utjämningsbeloppet är en buffert som räknats för skaderika år med vilket man eftersträvar att säkerställa ansvarsskuldens tillräcklighet också då faktorerna som väsentligt påverkar ansvarsskulden fluktuerar ogynnsamt.

Finansinspektionen fastställer bolagsspecifikt utjämningsbeloppets beräkningsgrunder.

Vid beräkning av ersättningsansvaret för ansvar i form av pension inklusive okända skador tillämpas en beräkningsränta på 1,2 procent (0,7 i bokslutet för år 2022).

Vid beräkningen av ersättningsansvaret för ansvaren i pensionsform används skadeförsäkringens modell för referensdödlighet K2021 som Olycksfallsförsäkringscentralen och Försäkringscentralen uppgjort i samarbete.

9.2 Ändringar i redovisningsprinciperna som påverkar jämförbarheten av resultatet för räkenskapsåret och föregående räkenskapsår

Ändringar i beräkning av ansvarsskulden

Beräkningsräntan höjdes år 2023 från 0,7 procent till 1,2 procent och dess inverkan syntes i bolaget som en minskning av ersättningsansvaret av engångskaraktär. I bokslutet år 2023 minskade ändringen i beräkningsräntan bolagets ersättningsansvar med sammanlagt 2,9 miljoner euro. Bakgrunden till höjningen av beräkningsräntan är uppskattningen av den på ett tryggande sätt uppskattade långsiktiga placeringsavkastningen avseende täckningen på den försäkringstekniska ansvarsskulden samt marknadsavkastningen på långa statsobligationer med bra kreditbetyg.

Även koefficienterna för kollektivberäkningen av ersättningsansvaret gällande frivilliga grenar uppdaterades och beräkningsgrupperna för kollektivberäkningen av trafikförsäkringen ändrades år 2023, vilket hade en inverkan av engångskaraktär som ökade bolagets ersättningsansvar med 0,4 miljoner euro. Ändringar gjordes även i Trafikförsäkringscentralens beräkningsgrunder, vilket hade en inverkan av engångskaraktär som ökade bolagets ersättningsansvar med 0,1 miljoner euro. Ändringarna i beräkningsprinciperna för ersättningsansvaret som gjordes år 2023 hade en inverkan av engångskaraktär som i helhet ökade bolagets utjämningsbelopp med 0,9 miljoner euro.

Beräkningsräntan höjdes även år 2022 från 0,5 procent till 0,7 procent och dess inverkan syntes som en minskning av ersättningsansvaret av engångskaraktär. I bokslutet år 2022 minskade ändringen i beräkningsräntan bolagets ersättningsansvar med sammanlagt 1,4 miljoner euro. Även Trafikförsäkringscentralens beräkningsgrunder ändrades år 2022, vilket hade en inverkan av engångskaraktär som ökade bolagets ersättningsansvar en aning.

9.3 Formler och beräkningsprinciper för nyckeltalen

9.3.1 Allmänna nyckeltal som beskriver den ekonomiska utvecklingen

Omsättning i skadeförsäkring

= Premieintäkter före avdrag för återförsäkrarens andel
+ Nettointäkt av placeringsverksamheten i resultaträkningen
+ Övriga intäkter

Resultatanalys

Skadeförsäkringsverksamheten

Premieintäkter

Ersättningskostnader

Driftskostnader

Övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader

Försäkringstekniskt bidrag före förändring av utjämningsbeloppet

Intäkter av och kostnader för skadeförsäkringarnas placeringsverksamhet samt uppskrivningar, korrigeringar av dem och värdeförändringar

Övriga intäkter och kostnader

Rörelsevinst eller -förlust

Förändring av utjämningsbeloppet

Vinst eller förlust före bokslutsdispositioner och skatter

Bokslutsdispositioner

Inkomstskatter och övriga direkta skatter

Räkenskapsperiodens vinst eller förlust

Totalresultat

= Rörelsevinst eller -förlust
+ Förändring i värderingsdifferenser utanför balansräkningen, fonden för gängse värde och uppskrivningsfonden

I styrelsens verksamhetsberättelse används termen **rörelseresultat** för rörelsevinsten (-förlusten) och för räkenskapsperiodens vinst (förlust) används termen **räkenskapsperiodens resultat**.

Nettointäkt av placeringsverksamheten i relation till sysselsatt kapital (till gängse värden)

Nettointäkt av placeringsverksamheten till gängse värden i relation till sysselsatt kapital beräknas enligt placeringsslag och för det sammanräknade beloppet av placeringar med beaktande av kassaflöden under perioden.

Periodens vinst beräknas med en så kallad anpassad Dietz-formel (tids- och penningavvägd formel) så att det sysselsatta kapitalet beräknas genom att periodens kassaflöden avvägda med den proportionella andel av hela perioden som kvarstår från transaktionsdagen eller transaktionsmånadens mitt till periodens slut adderas till marknadsvärdet i början av perioden.

Specifikation av nettointäkt av placeringsverksamheten

= Direkta nettointäkter av placeringsverksamheten i bokföringen
+ Värdeförändringar i bokföringen
+ Förändring i värderingsdifferenser

Placeringsfördelning enligt gängse värden

Placeringar i fondförsäkringar ingår inte i placeringsfördelningen. Av räntefonderna ingår långa räntefonder i obligationer och korta räntefonder i penningmarknadsplaceringar.

Placeringar i placeringsfonder eller i andra med dem jämförbara fondföretag som investerar i fastigheter och fastighetssammanslutningar betraktas som fastighetsplaceringar.

Kalkylmässiga värderingsdifferenser som upptas i derivatens resultatregleringsposter och premier som upptas under förskottspremier hänförs till underliggande tillgångspost.

I rapportens punkt Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner upptas balansposten Kassa och bank, köpeskillingsfordringar och köpeskillingskulder samt säkerheter för derivat.

Avkastning på totalkapitalet i procent exklusive fondförsäkring (till gängse värden)

$$\begin{aligned} & \text{Rörelsevinst eller -förlust} \\ & + \text{Räntekostnader och övriga finansiella kostnader} \\ & + \text{Beräkningsräntekostnad} \\ & + \text{Uppskrivning/annullering bokförd i} \\ & \quad \text{uppskrivningsfonden/fonden för gängse värden} \\ & + \text{Förändring i placeringarnas värderingsdifferenser} \\ = & \frac{\text{Balansomslutning} + \text{Placeringarnas värderingsdifferenser}}{\text{Balansomslutning}} \times 100 \end{aligned}$$

Nyckeltalets divisor beräknas såsom ett medeltal av värdena enligt räkenskapsperiodens och den föregående räkenskapsperiodens balansräkning.

Med beräkningsräntekostnad avses inverkan av upplösningen av det diskonterade ersättningsansvaret på bolagets ersättningskostnad vid diskontering av pensioner i kapitalform och/eller eventuella övriga ersättningsansvarsposter. Den beräknas genom att det diskonterade ersättningsansvaret vid årets början multipliceras med den beräkningsränta som använts vid föregående års slut.

I nyckeltalets övriga finansiella kostnader ingår andra poster som härrör från det främmande kapitalet än räntekostnaderna, till exempel på resultaträkningens poster bokförda kursvinster och kursförluster av det räntebärande främmande kapitalet.

Antalet anställda i genomsnitt under räkenskapsperioden

Nyckeltalet beräknas som ett medeltal av antalet anställda i slutet av varje kalendermånad. I antalet beaktas anställdas eventuella deltidsarbete. Som anställda räknas de personer som får lön under räkenskapsperioden.

9.3.2 Nyckeltal som beskriver ekonomisk utveckling inom skadeförsäkring

Premieinkomst

= Premieinkomst före avdrag för återförsäkrarens andel

Skadeprocent

Skadeprocent (skadekvot i procent)

$$= \frac{\text{Ersättningskostnader}}{\text{Premieintäkter}} \times 100$$

Skadeprocent (utan beräkningsräntekostnad)

$$= \frac{\text{Ersättningskostnader (utan beräkningsräntekostnad)}}{\text{Premieintäkter (utan beräkningsräntekostnad)}} \times 100$$

Nyckeltalet uträknas efter avdrag för återförsäkrares andel.

Driftskostnadsprocent

$$= \frac{\text{Driftskostnader}}{\text{Premieintäkter}} \times 100$$

Totalkostnadsprocent

Totalkostnadsprocent

$$= \text{Skadekvot} + \text{Driftkostnadsprocent}$$

Totalkostnadsprocent (utan beräkningsräntekostnad)

$$= \text{Skadekvot (utan beräkningsräntekostnad)} + \text{Driftkostnadsprocent}$$

Riskprocent (styrelsens verksamhetsberättelse)

Riskprocent

$$= \frac{\text{Ersättningskostnader (utan skaderegleringskostnader)}}{\text{Premieintäkter}} \times 100$$

Riskprocent (utan beräkningsräntekostnad)

$$= \frac{\text{Ersättningskostnader (utan skaderegleringskostnader, utan beräkningsräntekostnad)}}{\text{Premieintäkter (utan beräkningsräntekostnad)}} \times 100$$

Omkostnadsprocent (styrelsens verksamhetsberättelse)

$$= \frac{\text{Driftskostnader} + \text{Skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter}} \times 100$$

10 Noter till riskhantering

10.1 Allmän information om organisering av riskhanteringen

Riskhantering är en aktiv och förutseende verksamhet som identifierar, bedömer, begränsar, drar nytta av och övervakar hot samt nya möjligheter i affärsverksamheten samt beror på externa och interna förhållanden som förändras eller på LokalTapiolas strategiska avsikt. Syftet är att främja kontinuiteten i kundernas ekonomiska skydd och stöda att de operativa och ekonomiska målen i affärsverksamheten kan uppnås. Enligt principerna om hållbar företagsverksamhet beaktar och hanterar gruppen risker samt informerar om riskerna och hanteringen av dem på ett tillförlitligt sätt till kunder och intressentgrupper.

LokalTapiolas riskhantering styrs av riskhanteringspolicyn som godkänts av styrelserna för LokalTapiola-gruppens bolag och som beskriver de allmänna principerna som ska tillämpas som permanenta anvisningar när riskhanteringen organiseras. I policyn fastställs riskhanteringsbegrepp, huvudområden, processer samt ansvaren för verkställande och övervakning. Riskhanteringspolicyn uppdateras årligen eller alltid när väsentliga ändringar sker i affärsverksamhetsförhållandena.

Riskhanterings huvudområden och riskklasser är:

Ekonomiska risker

- Risker i solvenshantering
- Marknadsrisker
- Kreditrisker
- Likviditetsrisker
- Koncentrationsrisker
- Försäkringsrisker

Operativa risker

- Risker i verksamhetsplanering
- Processrisker
- Systemrisker
- Personrisker
- Juridiska risker
- Transaktions- och skaderisker

Risker i verksamhetsmiljön och strategin

- Risker i den allmänna verksamhetsmiljön
- Risker i förändringar av marknader och kundbeteende
- Risker orsakade av konkurrens och konkurrenter
- Risker i strategiska val
- Specialrisker på gruppnivå

Kartläggningen av hållbarhetsrisker har inkluderats som en del av de regelbundna riskkartläggningarna av affärsverksamheten. Det är typiskt för hållbarhetsrisker att de inte bildar en egen separat riskklass utan realiserar via existerande riskklasser. Med hållbarhetsrisk avses en händelse eller ett förhållande i anknytning till miljön, socialt ansvar eller förvaltningssättet som, om den blir realiserad, kan ha en negativ inverkan på värdet på en placering eller värdet på ett ansvar, på bolagets intjänande eller på bolagets rykte.

10.2 Organisering av riskhanteringen och ansvarsområden

Styrelsen har helhetsansvaret för organiseringen av riskhantering. Styrelsen fastställer riskhanteringsmål, riskvillighet, risktagningsgränser, ansvar, mätare och övervakningsprinciper. Styrelsen fastställer årligen planer som gäller riskhantering, säkerställer att dessa beaktas i verksamhetsplanerna samt övervakar planernas genomförande och iakttagande. Styrelsen följer regelbundet med riskhanteringsläget och hur de väsentligaste riskerna utvecklas.

Ansvar för riskhanteringen och de olika parternas uppgifter kan beskrivas med hjälp av tre försvarslinjer. Varje försvarslinje och varje aktör har en egen roll som en del av hela riskhanteringssystemet.

Som aktörer i den första försvarslinjen ansvarar verkställande direktören och bolagets övriga ledning för det praktiska förberedandet, verkställandet och uppföljningen av verkställandet vad gäller riskhanteringen. I arbetsordningarna för bolagens ledningsgrupper och olika kommittéer i anknytning till riskhantering har fastställts deras uppgifter i riskhanteringen och -övervakningen. Affärsverksamhetsenheterna ansvarar för kartläggningen av riskerna i den egna verksamheten samt vidtar riskhanteringsåtgärderna i anknytning till dem. Alla anställda i LokalTapiola är skyldiga att berätta om risker de upptäcker eller om utvecklingsobjekt för riskhantering.

Den andra försvarslinjen utgörs av stöd- och kontrollfunktioner. Övervakningen av riskhanteringen sköts alltid av en annan aktör än den som ansvarar för den operativa verksamheten. Aktuarie-, riskhanterings- och compliancefunktionerna bistår styrelsen och ledningen i övervakningen av riskhanteringen. Som en aktör i den tredje försvarslinjen stöder den interna revisionen

cheferna i deras verkställande av övervakningsskyldigheten genom att bedöma läget inom affärsverksamheternas interna kontroll samt genom att för ledningen och funktionernas ansvarspersoner ta fram information och förslag på åtgärder för att effektivisera kontrollen. Dessutom övervakar revisionen verkställandet av riskhanteringen.

Som styrelsen för LokalTapiola-gruppens yttersta moderföretag har LokalTapiola Skadebolags styrelse ansvar för organiseringen och övervakningen av gruppens riskhantering och solvenshantering. Gruppens riskhanteringskommitté har en central roll i beredandet av verksamhetsprinciper för gruppens riskhantering samt i uppföljningen och övervakningen av gruppens risker. Gruppens balanshanteringskommitté är det beslutfattande organet vad gäller hanteringen, uppföljningen och utvecklingen av balansrisker och den rapporterar direkt till styrelsen. Kommittén ansvarar för att hanteringen av balansrisker organiserats som sig bör och att kapitalen används effektivt. Styrelsen utnämner en ledningsgrupp för placeringsverksamheten som ansvarar för den praktiska organiseringen av placeringsverksamheten och övervakningen av operativa marknadsrisker.

Riskhanteringsfunktionens uppgift är att bistå bolagens styrelser och andra funktioner för att säkerställa en effektiv riskhantering. Funktionen följer upp riskhanteringssystemets funktion och bolagens riskprofil som helhet samt rapporterar om exponering för risker. Funktionen ger även styrelsen råd i ärenden som gäller riskhantering.

10.3 Rapportering om risker

Som en del av riskhanteringsprocessen är målet med bolagets interna riskhanteringsrapportering att ge styrelsen och den högsta ledningen en heltäckande bild av riskställningen och säkerställa att vidtagna riskhanteringsåtgärder är i linje med organisationens strategiska mål. Informationens riktighet säkerställs genom en rapportering som är tillräckligt tidsenlig och frekvent, regelbundna avstämningsrutiner samt en tidsenlig dokumentation som innehåller uppgifter om kalkylmetoder och system. För att säkerställa en effektiv riskhantering är beslutsfattandet och rapporteringsfunktionerna i affärsverksamheterna organisatoriskt avskilda från varandra.

10.4 Riskhantering och processer i försäkringsverksamheten

De största försäkringsriskerna i skadeförsäkringsverksamheten hänför sig till prissättningen av försäkringsprodukterna och riskurvalet, inflationen, räntefluktuationerna, förändringarna i dödligheten och återförsäkringskydden.

Med prissättningsrisk avses att premierna inte räcker till för att täcka de ersättningar och omkostnader som följer av försäkringsavtalen. De viktigaste prissättningsriskerna gäller riskpremiernas tillräcklighet i använda tariffmodeller, lönsamhets- och skadeuppföljningsprocesserna samt hur de beaktas i prissättningen av försäkringarna och i teckningspolicyn.

Teckningspolicyn för försäkringarna bestämmer de tillåtna försäkringsriskerna. Styrelsen godkänner lönsamhetsmålen i försäkringsverksamheten och prissättningsstrategin styr en riskanpassad och rättvis prissättning. Affärsverksamhetsenheterna ansvarar för att målen som fastställts med hjälp av teckningspolicyn för försäkringar och prissättningsstrategin uppnås. Risker i anknytning till prissättning och premienivå hanteras genom kontinuerlig utveckling av rapport- och beräkningssystem för att allt snabbare kunna göra nödvändiga ändringar i premienivån. Särskilt höga försäkringsrisker tecknas med begränsningar eller inte alls.

Kundrisker hanteras genom anvisningar för kundurval, uppföljning av hur dessa iaktas, skaderegister och till exempel genom försäkringsutredarnas verksamhet. Avsikten med ett effektivt kundurval är att hålla kreditförlusterna och ersättningskostnaderna på den målsatta nivån. Stora riskkoncentrationers inverkan minimeras genom riskspecialisternas regelbundna analyser av koncentrationerna. Affärsverksamhetsenheternas tecknings- och prissättningsbefogenheter är en viktig metod för att åstadkomma bättre kundurval och riskanpassad prissättning. Kundernas kredit- och bakgrundsuppgifter kontrolleras före kundurvalet.

Gruppens utredningsgrupp utreder, bekämpar och förebygger försäkringsbrott som riktas mot försäkringsverksamheten. En viktig del av utredningsgruppens verksamhet är att utreda oklara skador. De allvarligare fallen överläts till myndigheterna.

Med risk i anknytning till ansvarsskuldens tillräcklighet avses att det belopp som reserverats för ansvarsskulden inte räcker till för att betala de ersättningar som ska betalas efter avsättningsåret. Underliggande risker är bl.a. inflationsrisk, ränterisk och livslängdsrisk.

Inflationsrisk finns exempelvis i sjukvård av personskador och i rehabiliteringsrelaterade ersättningar vilka är långvariga med avseende på kassaflödet. Risken realiserar om inflationen leder till att nivån på ersättningarna som betalas stiger till en högre nivå än vad som antagits i prissättningen och beräkningen av ersättningsansvaret, varvid premierna och ersättningsansvaret visar sig vara otillräckliga.

Ränterisken och livslängdsrisken gäller närmast långvariga ersättningsansvar i pensionsform i anknytning till trafikförsäkring. Vid beräkningen av ansvar diskonteras kassaflödet enligt beräkningsränta. Ränterisken realiserar om man i framtiden inte får minst avkastning enligt beräkningsräntan på tillgångarna som täcker ansvarerna. Med livslängdsrisk avses den osäkra bedömningen av framtida dödlighetsutveckling som relaterar till fastställande av ersättningsansvaret. Livslängdsrisken realiserar om dödligheten under de kommande åren visar sig vara lägre än förväntat varvid pensioner måste betalas än längre tid än förväntat.

Principerna för fastställandet av ansvarsskulden för olika försäkringsklasser fastställs i beräkningsgrunderna för den bokförda ansvarsskulden. Beräkningsräntan (1,2 %) som används i diskontering av ersättningsansvaret fastställs så att den under skadornas uppskattade upplärningstid inte överskrider den tryggande fastställda nivån för placeringsavkastningen på de tillgångar som utgör täckning. Beräkningsgrunderna är säkrande med tanke på räntenivån och dödligheten och övriga bestämningsprinciper. Ansvarsskuldens tillräcklighet följs upp årligen och grunderna justeras vid behov. I solvensberäkningen skiljer sig värderingen av ansvarsskulden från värderingen av bokföringen. I solvensberäkningen strävar man i värderingen av ansvarsskulden efter marknadsmässighet bl.a. genom diskontering av ansvarsskulden enligt en riskfri räntekurva.

Premieansvaret i bokföringen bestäms som s.k. avsättning för ej intjänade premier enligt pro rata-regeln. Ersättningsansvaret i pensionsform bedöms med hjälp av dödlighetsmodellen 2021 som Olycksfallsförsäkringscentralen och Försäkringscentralen utarbetat, där en pensionstagares dödlighet påverkas av dennes ålder, kön, födelseår och försäkringsgren. Stora skador som överstiger en viss eurogräns avsätts per skada som en del av ersättningsansvaret. Ersättningsansvaret för övriga kända och okända skador (kollektiv avsättning) fastställs statistiskt enligt sedvanliga försäkringsmatematiska metoder. Säkerheten ökas genom att avsätta ett säkerhetstillägg som en del av kollektivavsättningen. Omkostnadsavsättningen som görs för framtida handläggingskostnader för skador fastställs som en relativ andel av ersättningsansvarsbeloppet.

Risker i anknytning till återförsäkringsskydd avser återförsäkringsgivarnas tillförlitlighet, principer för diversifiering vid anskaffning av skydd och principer vid teckning av stora enskilda riskobjekt, särskilt gällande säkerställandet av återförsäkringsskydd före teckning av direktförsäkringsrisk. Dessutom kan bedömningsfel förknippade med EML-bedömningar (Estimated Maximum

Loss), när de realiserar, vara skadliga och risken hanteras därmed med EML-skydd som ingår i återförsäkringsstrukturen.

Risk i anknytning till återförsäkringsskydden hanteras genom återförsäkringsprogrammet och anvisningarna för anskaffning av återförsäkringsskydd vilka fastställts av styrelsen. Vid planering av återförsäkringsskydd och återförsäkringsprogram beaktas försäkringsbeståndets struktur, försäkringsklassernas olika volymer, möjlig kumulering av risker samt solvensställningen. Utifrån dessa faktorer fastställs försäkringsklassspecifika gränser för självbehåll vilka bestämmer de största beloppen på eget ansvar vad gäller enskilda risker.

Endast bolag med ett tillräckligt bra kreditbetyg vad gäller solvensen godkänns som återförsäkrare. Den största delen av återförsäkringen finns hos bolag som enligt Standard & Poor's har minst kreditbetyget (A). Återförsäkringsskydden skaffas diversifierat av tillräckligt många återförsäkrare enligt limits som styrelsen fastställt. Förberedelser för tillgången på återförsäkring och ett heltäckande skydd sker genom ett nära samarbete inom direkt- och återförsäkring och genom att göra behövliga ändringar i återförsäkringsavtal och -anbud i god tid.

10.5 Riskhantering och processer i placeringsverksamheten

Riskerna i placeringsverksamheten utgörs av marknads-, motparts- och likviditetsrisker.

Med marknadsrisk avses förändringar i värden på tillgångar och ansvar till följd av förändringar i ekonomiska variabler såsom räntor, valutakurser, aktiepriser eller fastighetspriser. Koncentrationsrisker räknas här som marknadsrisker på samma sätt som i Solvens II-ramen. Koncentrationsrisker uppstår när riskerna koncentrerar sig för mycket i till exempel enskilda motparter, geografiskt eller branschvis. Med kredit- och motpartsrisk avses risken att en motpart till ett lån, till en transaktion, till ett derivatkontrakt eller dylikt inte klarar av att fullgöra sina avtalsenliga skyldigheter. Med likviditetsrisk avses en likviditetsmässig finansiell risk eller en marknadslikviditetsrisk. Den första beror på att finansieringsbehov uppstår och finansieringskällor finns att tillgå olika tider. Det andra avser en risk då det inte går att realisera placeringstillgångar tillräckligt snabbt.

Bolagets styrelse behandlar minst en gång per år eller vid behov bolagets placeringsplan i vilken den bestämmer målen med placeringsverksamheten, målnivåer för marknadsrisktagningen och gränserna för risktagningen med beaktande av bolagets solvens, strategiska mål, kraven placeringsverksamheten

ställer på försäkringsansvar samt den ekonomiska verksamhetsmiljön. Tagandet av placeringsrisker konkretiseras i den strategiska allokeringen av placeringarna, vilken omfattar tillgångsklassspecifika neutralvikter för placeringstillgångarna och tillåtna variationsbredder. I planen beskrivs dessutom övriga begränsningar som gäller placeringar och tagandet av placeringsrisk, styr- och rapporteringsprocesser för risk- och solvenshanteringen samt åtgärder för att säkerställa att risktagningen och solvensen hålls inom de målsatta gränserna.

Trafikljusramen för solvens som beskrivs i avtalet om solidariskt ansvar för gruppens skadeförsäkringsbolag (exkl. Suomen Vahinkovakuutus Oy) är ett viktigt verktyg för styrningen av bolagens solvens och risktagning i placeringsverksamheten. Ramen grundar sig på myndighetsmodellens solvens som klassificeras i trafikljuszoner för vilka man bestämt åtgärder ledningen ska vidta. Grön zon betyder att solvensen är på den målsatta nivån och kapitalförvaltarna arbetar normalt enligt sina mandat. Ljusgrön zon betyder att solvensen och marknadsriskerna ska följas noggrannare. Gul zon betyder att det inte är godtagbart att öka marknadsriskerna aktivt. Röd och svart zon förutsätter aktiva åtgärder för att minska marknadsriskerna och stärka solvensen.

Gruppens balanshanteringsfunktion bereder förslag på den strategiska allokeringen av placeringarna för bolagen. Balanshanteringsfunktionen bedömer hur lämplig den strategiska allokeringen bolaget valt är genom att dra nytta av till exempel olika stresstest och ge ett utlåtande om testet till bolaget. Gruppens balanshanteringskommitté följer med bolagens marknads- och balansriskerna och ger vid behov rekommendationer som gäller dem till bolagen. Eftersom den strategiska allokeringen representerar de långsiktiga målen ändras den bara av vägande skäl, vilka kan till exempel vara förknippade med ändringar i den ekonomiska verksamhetsmiljön, bolagets solvens, försäkringsbeståndet, långsiktiga avkastnings- och riskförväntningar på placeringarna, bolagets policy för kundåterbäringar eller solvensstrategin etc.

Bolagets ansvariga matematiker uppgör för bolagets styrelse åtminstone varje år eller vid behov en regleringsenlig utredning av den försäkringstekniska ansvarsskulden, riskhanteringen gällande likviditeten och solvensen samt kraven som ställs på placeringsverksamheten.

Gruppens riskhanteringsfunktion ansvarar för identifieringen, mätandet, övervakningen och rapporteringen av marknads-, kredit-, motparts- och likviditetsriskerna. Riskerna mäts och övervakas enligt myndighetsmodellen för Sol-

vens II-solvensramen samt med allmänt använda metoder inkl. stresstest. Riskerna hanteras med begränsningar för placering och risktagning vilka fastställs i placeringsplanen och med vilka det säkerställs att tillgångarna är tillräckligt diversifierade vad gäller tillgångsklasserna med strategisk allokering. Vid behov minskas riskerna med förändringar i allokeringen.

Ränteförändringar påverkar värdena på räntekänsliga placeringar, räntederivat och ansvar. Den här ränterisken för balansräkningen hanteras genom att beakta den strukturella ränterisken i ansvaren när den strategiska allokeringen av placeringarna bildas.

Kreditrisken hanteras med en formbunden, omfattande och noggrann analys i anknytning till kreditbeviljandeprocessen, med säkerheter och villkor, genom att kontinuerligt följa med objekten samt med en tillräcklig diversifiering av kreditbeståndet.

Användningen av bankmotparter följs med och begränsas på gruppnivå genom att beakta bl.a. motparternas storlek och kreditbetyg och därigenom att expositionen är tillräckligt diversifierad. Motpartrisken som orsakas av återförsäkring hanteras enligt återförsäkringsprogrammet.

Att säkerställa likviditeten även i ogynnsamma lägen både på kort och på lång sikt är en av de viktigaste faktorerna att beakta vid skapandet av den strategiska allokeringen av placeringarna. Att regelbundet följa med likviditeten täcker både försäkringsaffärsverksamheten och placeringsverksamheten och beaktar både finansierings- och marknadslikviditetsperspektiven.

Hur långsiktiga marknadsscenarier påverkar bolagets solvens kontrolleras i bolagets årliga risk- och solvensbedömning (ORSA) samt i den interna solvensrapporteringen som sker kvartalsvis.

10.6 Hantering av operativa risker

Med operativa risker avses risk för förlust som orsakas av bristfälliga eller felaktiga interna processer, personal, system och utomstående faktorer. Juridiska/rättsliga risker och transaktions-/skaderisker ingår i de operativa riskerna. Med risker i verksamhetsplaneringen avses risker som ingår i valen i årsplaneringen, i målsättningar och i förändringar i affärsverksamheten. Utgångspunkten i hanteringen av operativa risker är att försöka förebygga att riskerna realiserar och att minimera skador som orsakas av risker.

De viktigaste delområdena vid hantering av operativa risker är omfattande identifiering, bedömning och rapportering av risker i olika organisationer och

riskområden samt att genom olika övervaknings- och kontrollåtgärder säkerställa verksamhetens kvalitet och korrekthet.

Operativa risker kartläggs årligen enligt ett formbundet riskkartläggningsförfarande som en del av årsplaneringsprocessen samt alltid när risksituationen ändras väsentligt. De riskhanteringsåtgärder som identifierats i kartläggningar införs i olika de olika affärsverksamhetsenheternas årsplaner. Därtill gör man alltid en separat riskkartläggning av alla projekt och viktiga förändringar i affärsverksamheten.

Med hjälp av övervakningsåtgärderna, det vill säga kontrollåtgärderna, som ingår i processerna säkerställer man att verksamheten är korrekt och av god kvalitet. Som en del av hanteringen av de operativa riskerna bokför man realiserade risker och farliga situationer samt nödvändiga fortsatta åtgärder i gruppens register för riskhändelser. Rapporteringen av förluster som orsakats av verksamhetsstörningar och fel samt operativa risker till myndigheterna sker enligt ställda krav.

Hanteringen av verksamhetens kontinuitet säkerställs med hjälp av regelbunden uppdatering och testning av kontinuitets- och beredskapsplanerna. Gruppens bolag ansvarar för att deras verksamhet är tillbörligt organiserad, för skyldigheter som ingår i verksamheten och för kontrollen att verksamheten är kontinuerlig även vad gäller delar av verksamheten som lagts ut på entreprenad.

Det finns dessutom separata förfaringssätt och anvisningar för hanteringen av operativa risker, bl.a. för:

- hantering av processrisker
- hantering av systemrisker
- hantering av juridiska risker
- hantering av säkerhetsrisker
- hantering av datasäkerhetsrisker
- riskhantering av planer och projekt
- hantering av försäkringsbara risker (eget försäkringskydd)

10.7 Hantering av risker i verksamhetsmiljön och strategin

Risker i samband med verksamhetsmiljön och den strategiska avsikten är bl.a. risker för ändringar i den allmänna verksamhetsmiljön, marknaderna och kundbeteendet, risker i anknytning till konkurrens och konkurrenter, risker i anknytning till de egna strategiska valen och verkandet som en bolagsgrupp samt grupplaceringsrisker.

Risker i anknytning till verksamhetsmiljön och den strategiska avsikten kartläggs och deras betydelse bedöms årligen i samband med årsplaneringsprocessen. Metoden är självbedömning enligt anvisningar. För att de identifierade riskerna ska bli färre och mindre samt för att dra nytta av möjligheterna planerar och verkställer ansvariga parter riskhanteringsåtgärder som vidtas som en del av årsplanerna. Riskhanteringsarbetet i samband med strategiska utvecklingsprojekt utgör en väsentlig del av hanteringen av strategiska risker. Riskläget behandlas regelbundet i styrgrupperna för projekten. Risker relaterade till verkställandet av strategin kontrolleras genom fastställandet av strategimätare och regelbunden uppföljning.

Underskrifter av verksamhetsberättelse och bokslut

Vasa 4 mars 2024

Marketta Koivusalo
styrelseordförande

Marina Kinnunen

Sami Kulla

Ann-Mari Pihlajamäki

Dag Sandås

Jarno Puutio

Ari Kaaro

Joel Sunabacka
verkställande direktör

Bokslutsanteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Vasa 18. mars 2024

KPMG Oy Ab

Petter Westerback

CGR

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2024-03-04 15:11:19 (EET)

Tarkistuskoodi: SP9RIQZZCGOBTG27VZXA5W9VVUU8960Y3F0
G1CFNL9NEIEEJOKI6UHR0LOTY76FQFOIPLHRCMDT8SFN8L9AFVAD
T1K3WOVM61QIOS2G5EUKXCP9ENMH865WXWNUA182

LokalTapiola Österbotten Verksamhetsberättelse och bokslut 2023.pdf (42 sivua)

1032c6284a89ee4112f2e8be28c086b69bece18da274bc34ff3283713965aad9

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Dag Gustav Sandås**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Dag Gustav Sandås

Allekirjoitettu 2024-03-04 15:01:01 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Marina Susanna Kinnunen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Marina Susanna Kinnunen

Allekirjoitettu 2024-03-04 15:01:44 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Ari Juhani Kaaro**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Ari Juhani Kaaro

Allekirjoitettu 2024-03-04 15:02:22 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Sami Juhani Kulla**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Sami Juhani Kulla

Allekirjoitettu 2024-03-04 15:02:41 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Ann Mari Elisabet Pihlajamäki**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Ann Mari Elisabet Pihlajamäki

Allekirjoitettu 2024-03-04 15:02:51 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Jarno Sakari Puutio**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Jarno Sakari Puutio

Allekirjoitettu 2024-03-04 15:03:09 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Joel Andrew Sunabacka**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Joel Andrew Sunabacka

Allekirjoitettu 2024-03-04 15:04:41 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Marketta Koivusalo**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Marketta Koivusalo

Allekirjoitettu 2024-03-04 15:11:19 (EET)

SignSpace allekirjoituspalvelu

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Vastuu Group Oy, Business ID 2327327-1, Tarvonsalmekatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Mobiilivarmenne – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun Mobiilivarmenteella.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistävättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa.

Allekirjoitettaessa asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Jakeluversion PDF on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelun sähköisellä leimalla.

Jakeluversion PDF:n alkuperäisyys ja muuttumattomuus on varmistettavissa tarkistamalla PDF-tiedoston allekirjoitus. Tarkistaminen voidaan tehdä SignSpace-palvelussa tai käyttäen esimerkiksi Adobe Acrobat Reader-sovellusta.

Kiistävättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa <https://site.signspace.com/fi/verifointi> sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

Allekirjoitukseen luottaminen

Allekirjoituksen tarkastamiseen ja turvallisuuteen liittyvät tiedot on kuvattu tarkemmin SignSpace-sivustolla: <https://resources.signspace.com/legal-compliance-fi>.

Tarkempi kuvaus on tarkoitettu myös välitettäväksi tarvittaessa kolmannelle osapuolelle jonka käyttöön sähköisesti allekirjoitettu asiakirja luovutetaan.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2024-03-18 15:58:30 (EET)

Tarkistuskoodi: J13ZYF6OXZ6ZRJWUHX7OARUBU3YYQAITKGX3
NCD4AJ6TH2FMQL4U8LSZDT8TTB4ER0FO53DY9XSB32TF6LW368
MBNKXIBAJNP5EJC6851TXWVIA4GCU3XXNJLVVCSQX

LokalTapiola Österbotten Verksamhetsberättelse och bokslut 2023_Final.pdf

0e848df514fd0a671b76a7fe01e480c38c172fea8a3b51631fb179e81e6b9b6e

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Petter Mikael Westerback**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Petter Mikael Westerback

Allekirjoitettu 2024-03-18 15:58:30 (EET)

SignSpace allekirjoituspalvelu

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Vastuu Group Oy, Business ID 2327327-1, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa.

Allekirjoitettaessa asiakirjasta muodostetaan jakeloversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Jakeluversion PDF on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelun sähköisellä leimalla.

Jakeluversion PDF:n alkuperäisyys ja muuttumattomuus on varmistettavissa tarkistamalla PDF-tiedoston allekirjoitus. Tarkistaminen voidaan tehdä SignSpace-palvelussa tai käyttäen esimerkiksi Adobe Acrobat Reader-sovellusta.

Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeloversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa <https://site.signspace.com/fi/verifointi> sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

Allekirjoituksen luottaminen

Allekirjoituksen tarkastamiseen ja turvallisuuteen liittyvät tiedot on kuvattu tarkemmin SignSpace-sivustolla: <https://resources.signspace.com/legal-compliance-fi>.

Tarkempi kuvaus on tarkoitettu myös välitettäväksi tarvittaessa kolmannelle osapuolelle jonka käyttöön sähköisesti allekirjoitettu asiakirja luovutetaan.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i LokalTapiola Österbotten Ömsesidigt Försäkringsbolag

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för LokalTapiola Österbotten Ömsesidigt Försäkringsbolag (fo-nummer 0180953-0) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av bolagets ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Våra uttalanden i denna rapport är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till bolagets styrelse.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisions sed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisions sed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*.

Vi är oberoende i förhållande till bolaget enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Andra tjänster än revisionstjänster som tillhandahållits bolaget är enligt vår bästa kunskap och övertygelse i enlighet med bestämmelserna för dylika tjänster i Finland och vi har inte tillhandahållit förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens 537/2014 artikel 5.1. De andra tjänster än revisionstjänster som vi tillhandahållit framgår ur not 3.4 till bokslutet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Materialitet

Den tillämpande materialiteten påverkar omfattningen av revisionen. Materialiteten har bestämts på basen professionellt omdöme och styr valet av revisionsåtgärder, tidpunkten för och omfattningen av revisionen samt bedömningen av noterade felaktigheter i förhållandet till bokslutet som helhet. Nivån på den av oss bestämda materialiteten baserar sig på vår bedömning av storleken av felaktigheter som ensamma eller tillsammans rimligen kan anses inverka på ekonomiska beslut som användare av bokslutet gör. Vi har också tagit i betraktande felaktigheter och/eller potentiella felaktigheter vilka på grund av kvalitativa faktorer enligt vår uppfattning är materiella för användarna av bokslutet.

De mest betydande uppskattade riskerna för väsentliga felaktigheter

Vi har nedan beskrivit vad vi uppskattar vara de mest betydande riskerna för väsentliga felaktigheter, inklusive risken för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter samt ett sammandrag av hur vi har agerat till följd av dessa risker.

Vid vår revision har vi beaktat risken att ledningen förbigår kontroller. Detta har omfattat en bedömning av om det finns indikationer på ledningens medvetna förhållande till dessa, vilket kan medföra en väsentlig risk för felaktigheter till följd av oegentligheter.

DE MEST BETYDANDE UPPSKATTADE RISKERNA FÖR VÄSENTLIGA FELAKTIGHETER

HUR VI HAR AGERAT TILL FÖLJD AV DESSA RISKER

---

1 Värdering av placeringar (Redovisningsprinciper och noter i bokslutet s. 28–29)

Placeringsstillgångarna är den mest betydande tillgångsposten i bolagets balansräkning.

Placeringarna redovisas i bokslutet enligt huvudregel till ursprungligt anskaffningsvärde eller lägre sannolikt överlåtelsevärde.

I bokslutets bilageuppgifter presenteras utöver bokföringsvärden även placeringarnas gängse värden och nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde.

Placeringsstillgångarnas gängse värden baserar sig antingen på marknadsnoteringar eller på värderingar enligt allmänt vedertagna principer. I värderingar enligt gängse värde ingår bedömningar, speciellt för sådana egendomsposter och instrument för vilka marknadsvärden inte kan erhållas från offentliga marknadsnoteringar; dessa är t.ex. kapital- och fastighetsplaceringar.

På grund av placeringstillgångarnas väsentlighet i balansen och på grund av bedömningar förknippade till värderingen, har placeringstillgångarna och presentationen av dessa bedömts i revisionen till ett område med betydande risk för väsentlig felaktighet.

Vi har utvärderat använda boksluts- och värderingsprincipernas vederbörlighet.

Vi har testat interna kontroller i anknytning till bokförings- och värderingsprocesserna för värdepapper och fastigheter.

Vi har inhämtat externa bekräftelser av placeringstillgångarnas gängse värden.

Vi har även utvärderat bolagets metoder för värdering av onoterade placeringstillgångar.

Därtill har vi utvärderat riktigheten av bilageuppgifterna för placeringstillgångar.

---

2 Försäkringsteknisk ansvarsskuld (Redovisningsprinciper och noter i bokslutet s. 30-31)

Ansvarsskulden i enlighet med försäkringsbolagslagens 9 kapitel är den mest betydande posten bland balansräkningens passiva.

Beräkningen av den försäkringstekniska ansvarsskulden baserar sig på invecklade försäkringsmatematiska kalkylmodeller och ledningens bedömningar angående antaganden som hänför sig till bl.a. förväntad livslängd för de försäkrade i pensionsartade försäkringsgrenar samt den använda diskonteringsräntan.

Vi har utvärderat principerna och processerna i anknytning till bokföring och beräkning av ansvarsskulden.

Vår försäkringsmatematiker har deltagit i revisionen och utvärderat de antaganden och beräkningsmetoder som använts vid beräkningen av ansvarsskulden, bland annat genom att utvärdera att beräkningsformlerna är logiska gällande speciellt kollektivreserven och skadehandlägningsreserven.

Därtill har vi utvärderat bokföringsmässiga hanteringsriktighet och utvärderat riktigheten av ansvarsskuldens bilageuppgifter.

Beräkningen av ansvarsskulden baserar sig på information producerat av flera olika system. Databaserna är omfattande och informationsmängden som systemen behandlar är stora.

Den mest betydande risken i ett skadeförsäkringsbolags ansvarsskuld är ansvarsskuldens tillräcklighet i förhållande till ersättningsansvaret. Diskonteringsräntan som används vid beräkning av pensionsformade skador samt bedömningen av skadehändelserna bör göras på ett betryggande sätt.

På grund av ansvarsskuldens väsentlighet samt de komplicerade försäkringstekniska beräkningsmodellerna och antaganden av ledningen som är förknippade med beräkandet av ansvarsskulden har ansvarsskulden bedömts till ett område med betydande risk för väsentlig felaktighet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bolagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Uppgifter om revisionsuppdraget

Vi har fungerat som av bolagstämman av LokalTapiola Österbotten Ömsesidigt Försäkringsbolag vald revisor från och med året 2013 oavbrutet i 11 år.

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med bestämmelserna om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Vasa den 18 mars 2024

KPMG OY AB

Petter Westerback
CGR